

LIETUVOS PREZIDENTAS ĮSIPAREIGOJO STIPRINTI ŠALIES VIENYBĘ
IR TARNAUTI ŽMONIŲ GEROVEI

Šeštadienis, liepos 13 d. (Vilnius). Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda iškilmingame Lietuvos Respublikos Seimo posėdyje penktadienį prisiekė Tautai būti ištikimas Lietuvos Respublikai ir Konstitucijai, gerbti ir vykdyti įstatymus, saugoti Lietuvos žemių vientisumą, sąžiningai eiti savo pareigas ir būti visiems lygiai teisingas, visomis išgalėmis stiprinti šalies nepriklausomybę, tarnauti Tėvynei, demokratijai ir Lietuvos žmonių gerovei.

Naujasis šalies vadovas inauguracinėje kalboje atkreipė dėmesį, kad nuo pamatų pavyko sukurti valstybę, tapusią Europos Sąjungos šalių šeimos nare ir patikima Šiaurės Atlanto aljanso partnerė. „Sukūrėme valstybę, kuri šiandien gyvena turbūt sėkmingiausią ir ekonomiškai turtingiausią laikmetį šalies istorijoje“, – sakė Prezidentas Gitanas Nausėda.

Vis dėlto šalies vadovas pabrėžė, kad statistika neatitinka Lietuvos žmonių savijautos. „Kaip, kalbėdami apie dviejų greičių Europą, nepastebėjome, jog sukūrėme dviejų greičių Lietuvą? – klausė Prezidentas Gitanas Nausėda, nurodęs, kad Lietuva – tai pirmiausia jos žmonės. – Nėra ir negali būti dviejų, trijų ar penkių Lietuvų. Ji yra viena – mūsų visų. Nėra Lietuvos lietuvių ir užsienio lietuvių. Visi mes esame viena tauta.“

Prezidentas pabrėžė siekias kurti terpę racionaliam visų politinių jėgų bendradarbiavimui, subalansuoti jų veiklą valstybei reikalinga ir efektyvia linkme. „Nacionaliniai susitarimai dėl švietimo, socialinės atskirties mažinimo, regionų politikos, valstybės prioriteto – tiek finansavimo, tiek požiūrio prasme – suteikimas kultūrai yra tos sritys, kuriose imsiuosi asmeninės iniciatyvos ir telksiu visas politines jėgas, nevyriausybines organizacijas, piliečių judėjimus, sąžiningus, profesionalius ir atsakingus žmones bendram tikslui“, – sakė valstybės vadovas.

Kalbėdamas apie gero vės siekį, Prezidentas iškėlė penkis uždavinius: pajamų nelygybės mažinimą, biu-

Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda liepos 12 d. prisiekė Seime. *Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus*

džeto mokestinių pajamų dinimą, regioninės atskirties mažinimą, efektyvų ES fondų panaudojimą ir švietimo kokybės pažangą. „Skirdamas ministrus, pasirašydamas įstatymus, kritikuodamas ir girdamas viską vertinsiu pagal tai, kiek institucijos ir pareigūnai tarnauja Lietuvos žmonių gerovei“, – teigė Prezidentas Gitanas Nausėda.

Šalies vadovas taip pat pridūrė, kad užsienio ir saugumo politikos srityje Lietuvos Respublika toliau bus patikima partnerė, turinti vertybinį stuburą, paremtą visuotinai priimtinomis tarptautinės teisės normomis. Prezidentas įvardijo, kad pagrindiniai strateginiai tikslai bus gilesnė euroatlantinė integracija, glaudžių santykių su Europos Sąjunga ir JAV palaikymas, dvišalių santykių su kaimyninėmis valstybėmis – Lenkija, Latvija, Estija plėtra, krašto apsaugos sistemos finansavimo palaikymas.

„Priesaika, kurią šiandien daviau Tautai ir Tėvynei, yra užrašyta Lietuvos Respublikos Prezidento įstatyme, tačiau ją ištarti galėtume kiekvienas iš mūsų, – baigdamas savo kalbą, sakė Prezidentas Gitanas Nausėda. – Būti ištikimam Lietuvai, saugoti ją, stiprinti

nepriklausomybę, tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei, sąžiningai eiti savo pareigas – tai juk kiekvieno Lietuvos sūnaus ir dukros priesaika savo šaliai. Vykdykime ją kartu.“

Prieš pasirodydamas iškilmingame Seimo posėdyje, Prezidentas Gitanas Nausėda su pirmąja ponia prie praejusiais metais atidengto paminklo pagerbė tautos patriarchą dr. Joną Basanavičių. „Čia J. Basanavičius pradėjo įgyvendinti savo svajonę, – sakė Prezidentas, rodydamas į Nacionalinės filharmonijos pastatą, kuriame 1905 m. posėdžiavo Didysis Vilniaus Seimas. – Čia buvo padėti pamatai Lietuvos Nepriklausomybės Aktui, kuris buvo pasirašytas keliolika metų vėliau. Šis žmogus man simbolizuoja, kiek galima padaryti Lietuvos labui net nebūtinai būnant politiku.“

Prezidentas pabrėžė būtinybę semtis įkvėpimo iš dr. J. Basanavičiaus, saugojant tautinę tapatybę, ir globalėjančiam pasauliui pirmiausia siūlyti savo išskirtinumą bei sėkmės istoriją.

Po priesaikos Seime naujasis šalies vadovas priėmė iškilmingą ginkluotųjų kariuomenės pajėgų ir Šaulių sąjungos rikiuotę bei paradą.

Prezidentas tardamas žodį pabrėžė, kad kariuomenė, pilietiška visuomenė ir sąjunga – trys Lietuvos saugumo ramsčiai, o kartu – ir jo duotos priesaikos garantai.

Po šv. Mišių Vilniaus šv. vyskupo Stanislovo ir šv. Vladislovo arkikatedroje bazilikoje Prezidentas Gitanas Nausėda dalyvavo Lietuvos miestų ir miestelių bei užsienio lietuvių vėliavų pagerbimo ceremonijoje.

Pakeliui iš Katedros į Simono Daukanto aikštę naujasis šalies vadovas ir pirmoji ponia bendravo su žmonėmis ir priėmė sveikinimus. Šiek tiek po 15 val. įvyko Lietuvos Respublikos Prezidento rūmų perdavimo ceremonija – buvo nuleista kadenciją baigusios Prezidentės Dalios Grybauskaitės ir pakelta Prezidento Gitano Nausėdos vėliava.

„Šiandien čia kalba ne tik Lietuvos Prezidentas Gitanas Nausėda. Šiandien manyje kalba ta – Jūsų širdžių šilumos sklidina – Tylioji, tačiau didelę jėgą turinti ir neįprastai dvasia graži Lietuva, – S. Daukanto aikštėje kreipdamasis į šalies piliečius Tėvynėje ir užsienyje, sakė šalies vadovas. – Šiandien ši Lietuva klausia – kada? Ir šiandien čia ji atsako – dabar! Dabar pagarba tarp piliečių tetampa Lietuvos gerovės

pamatu. Dabar sąžininga politikų ir valdininkų tarnystė tebūna mūsų kasdienybė. Dabar Tėvynės meilė teikviepia mums pasitikėjimo saugia Lietuvos ateitimi. Dabar būkime laisvi, išmintingi ir valingi mūsų bendrojo gėrio, mūsų bendrų namų Lietuvos kūryboje!“

Po iškilmingos Prezidento rūmų perdavimo ceremonijos šalies vadovas Baltojoje salėje priėmė gražinamus Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliojimus.

Oficialią inauguracijos programos dalį simboliškai užbaigė ir apibendrino koncertas. Jo metu buvo pristatyti Lietuvos regionai – 10 apskričių, kurioms atstovavo iš ten kilę atlikėjai. Koncertą vainikavo bendrai atliktas kūrinys.

Vakare Prezidento rūmų kiemelyje surengtas priėmimas nusipelnusiems kultūros ir visuomenės veikėjams bei valstybės kūrėjams. Organizatoriai kvietė apie 1,2 tūkst. svečių su lydinčiais asmenimis. Ypatingą dėmesį šįkart nuspręsta parodyti nusipelnusiems meno ir mokslo žmonėms. Daugiausia kvietimų, apie 280, gavo menininkai – aktoriai, rašytojai, skulptoriai ir kiti.

Prezidento komunikacijos grupė

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Penktadienį, liepos 12 d. Prezidentė **Dalia Grybauskaitė** dalyvavo Prezidento rūmų perdavimo ceremonijoje. Jos metu Prezidentė įteikė Lietuvos Respublikos Prezidentui **Gitanui Nausėdai** didįjį valstybės antspaudą ir Lietuvos Respublikos Konstituciją. Po regalių perdavimo buvo iškilmingai nuleista Prezidentės Dalios Grybauskaitės vėliava, kurią Garbės sargybos kuopos kariai atminimui įteikė Prezidentei. Kadenciją baigusi Prezidentė dar kartą palinkėjo G. Nausėdai sėkmės ir padėkojo Lietuvai.

Prisiekus naujam Prezidentui Gitanui Nausėdai Ministras Pirmininkas Saulius Skvernelis jam grąžino Vyriausybės įgaliojimus. Įgaliojimų grąžinimas įvyko iš karto, po Prezidento rūmų perdavimo ceremonijos, vykusios Simono Daukanto aikštėje. Grąžinus įgaliojimus G. Nausėda pasirašė dekretą, kuriuo Vyriausybė įgaliojama laikinai vykdyti veiklą. Kitaip tariant, premjeras S. Skvernelis oficialiai tampa laikinuoju premjeru.

Katedros aikštėje po iškilmingų mišių Vilniaus Arkikatedros bazilikoje vyko tradicinė Lietuvos miestų ir miestelių vėliavų pagerbimo ceremonija. Pažymima, kad pastaroji yra išskirtinė, nes kviečiamos ne tik Lietuvos regionų bendruomenės, bet ir užsienio lietuvių delegacijos. Kartu su Lietuvos miestų bei miestelių vėliavomis pagerbta ir užsienio lietuvių vėliava. Kaip anksčiau sakė Inauguracijos komisijos pirmininkė Algė Budrytė, pagrindinė inauguracijos žinutė – Lietuva yra viena, todėl dalyvauti šventėje kviečiami visi pasaulio lietuviai.

Seimo pirmininkas Viktoras Pranckietis, sveikindamas ekonomistą Gitaną Nausėdą pradėjus eiti prezidento pareigas, gyrė jo sprendimą pirmojo užsienio vizito vykti į Lenkiją. Savo ruožtu, premjeras Saulius Skvernelis sako tikintis, kad G. Nausėda pradės naują politinį etapą, kuriame bus daugiau bendradarbiavimo ir mažiau skaldymosi.

Po Seime įvykusios Prezidento Gitano Nausėdos inauguracijos ceremonijos prezidentas Valdas Adamkus žiniasklaidai pabrėžė tikįs, kad naujam šalies vadovui pavyks įveikti visus iššūkius ir sunkumus, kurie iškilis jau pirmąjį darbo dieną. V. Adamkus įsitikinęs, kad problemų naujam prezidentui netrūks, taip pat ir ryžto bei sugebėjimo jas spręsti.

Lietuva reiškia protestą dėl to, kad Rusija Vilniaus užėmimo metines žada pažymėti artilerijos saljutais Maskvoje. Rusija tvirtina, kad Raudonoji armija išgelbėjo Rytinę Europos dalį nuo nacizmo ir išvadavo Lietuvą. Prieš 75-erius metus Raudonoji armija užėmė Vilnių. Lietuva tada patyrė pakartotinę sovietų okupaciją. Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius tokius Rusijos veiksmus vadina nepriimtinais.

Vilniaus apygardos administracinis teismas liepos 12 d. patvirtino Lietuvos radijo ir televizijos komisijos sprendimą blokuoti Rusijos valstybinės naujienų agentūros „Sputnik“ lietuvišką portalą dėl autorių teisių pažeidimų. Komisija sankciją pritaikė, nusprendusi, kad „Sputnik“ neteisėtai perspausdindavo Lietuvos radijo ir televizijos straipsnius. Šis sprendimas nėra susijęs su „Sputnik“ skleidžiamu turiniu, nors Lietuvos žvalgyba pernai skelbė, jog šis portalas yra vienas Rusijos įrankių vykdyti informacinę politiką šalyje.

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija siūlo finansuoti iš Luhansko ir Donecko sričių karo zonos Ukrainoje atvykusių jaunuolių studijas Lietuvoje. Nuo karo nukentėję vaikai iš Ukrainos mokytis Lietuvoje priimami nuo 2014 metų.

Lietuva svarsto Jungtinių Valstijų prašymą atsiųsti karių į Siriją, kad šie pakeistų išvedamus amerikiečius ir padėtų sumaikinti ten veikiančios grupuotės „Islamo valstybė“ likučius. Anot Lietuvos krašto apsaugos ministerijos, JAV paprašė sąjungininkų paramos Sirijoje per birželio pabaigoje vykusį NATO gynybos ministrų susitikimą.

Europos Žmogaus Teisių Teismas paskelbė, kad Lietuva liovėsi pažeidinėti nuteistųjų iki gyvos galvos teises, kai sudarė realią galimybę jiems išeiti į laisvę. Septyni Strasbūro teismo teisėjai konstatavo, kad kovo mėnesį priimti įstatymai, suteikę viltį nuteistiesiems išeiti į laisvę, tinkamai išsprendė situaciją. Teismas priimtinu pripažino numatytą 20 metų terminą, po kurio gali būti iš naujo svarstoma nuteisto kalinio padėtis.

Už kunigo Ričardo Mikutavičiaus nužudymą nuteistas Vladas Beleckas turi kalėti iki gyvos galvos, paskelbė Kauno apygardos teismas, atmetęs nuteistojo prašymą skirti terminuotą bausmę. Pasak jos, aplinkybė, kad jis jau praleido 20 metų nelaisvėje, yra tik formali, tačiau nesudaro pagrindo tenkinti prašymą skirti terminuotą bausmę. Tuo tarpu nuteistojo asmenybės pokyčiai nėra pakankami, jog būtų galima sakyti, kad bausmės tikslai buvo pasiekti. 2000 metais V. Beleckas nuteistas už kunigo ir kolekcininko R. Mikutavičiaus nužudymo ir jo meno kolekcijos vagystės organizavimą.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

LIETUVOS PREZIDENTĖ PASVEIKINO D. TRAMPĄ JAV NEPRIKLAUSOMYBĖS DIENOS PROGA

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė (dešinėje) ir Jungtinių Amerikos Valstijų Prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump) Baltuosiuose rūmuose.

lrp.lt

Ketvirtadienis, liepos 4 d. (Vilnius). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė savo ir visų šalies žmonių vardu pasveikino Jungtinių Amerikos Valstijų Prezidentą Donaldą Trampą (Donald Trump) Nepriklausomybės dienos proga.

Pasak Prezidentės, Lietuva Jungtines Amerikos Valstijas vertina kaip labai svarbią partnerę tiek nuosekliai stiprinant dvišalį dialogą ir karinį bendradarbiavimą, tiek ieškant atsako į bendrus iššūkius

Šiaurės Atlanto sutarties organizacijoje.

„Džiaugiamės mūsų valstybių ir piliečių dialogo augimu, ypač energetikos, verslo, kibernetinio saugumo ir karinio bendradarbiavimo srityse. Atsakinga JAV pozicija ginant laisvę, Jūsų šalies karinių pajėgų dislokavimas mūsų regione garantuoja atgrasymą ir saugumą. Kartu tai reikšmingai patvirtina ilgametę šalių draugystę ir Jungtinių Amerikos Valstijų paramą Lietuvos žmonėms, kuri buvo ypač svarbi.“, - rašoma šalies

vadovės sveikinime.

Prezidentės teigimu, politiniam dialogui ir įvairiapusiam žmonių bendradarbiavimui tvirtą pagrindą suteikia didžiulė lietuvių bendruomenė, susikūrusi namus JAV, taip pat bendros demokratinės vertybės ir laisvė, saugomos Lietuvoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Prezidentui D. Trampui ir visiems šalies gyventojams Lietuvos vadovė palinkėjo visokeriopos sėkmės, klestėjimo, vienybės ir taikos.

Prezidentės spaudos tarnyba

VLADIMIRAS PUTINAS LAKONIŠKA ŽINUTE PASVEIKINO GITANĄ NAUSĖDĄ

Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas pasveikino naująjį Lietuvos prezidentą Gitaną Nausėdą. Sveikinimą paskelbė Rusijos Federacijos ambasada Lietuvoje. „Gerbiamas pone Nausėda, priimkite sveikinimus Lietuvos Respublikos

Prezidento kadencijos pradžios proga. Linkiu Jums sėkmės, taip pat sveikatos ir gerovės“, – sakoma V. Putino sveikinime.

Liepos 12 d. prisiekė ir pareigas pradėjo eiti šiemet gegužę naujuoju prezidentu išrinktas G. Nausėda, valstybės

vadovo kėdėje pakeitęs dešimtmetį šaliai vadovavusią Dalią Grybauskaitę.

Kaip nepriklausomas kandidatas, G. Nausėda prezidento rinkimų antrajame ture gegužės 26 dieną surinko 66 proc. balsų.

ELTA

KINIJA REIKALAUJA JAV ATŠAUKTI GINKLŲ PARDAVIMĄ TAIVANUI

Kinija liepos 9 d. pareikalavo, kad Jungtinės Valstijos „nedelsiant nutrauktų“ potencialų 2,2 mlrd. JAV dolerių (1,96 mlrd. eurų) vertės ginkluotės, įskaitant tankus ir priešlėktuvines raketas, pardavimą demokratiniam Taivanui, taip dar labiau sustiprindama tarp dviejų šalių tvyrančią įtampą.

Jungtinės Valstijos atmetė Kinijos skundus pareikšdamos, kad ginkluotė padės palaikyti „taiką ir stabilumą“ Azijoje.

Šis sandoris dėl ginkluotės pardavimo taptų pirmuoju didelio masto JAV karinės įrangos tiekimu į demokratiškai valdomą salą per daugelį metų ir įvyktų tuo metu, kai

Vašingtono ir Pekino santykiai ir taip yra įtempti dėl įsiplieskusio prekybos karo.

Kinija pateikė oficialių skundų diplomatiniais kanalais; Pekinas išreiškė „stiprų nepasitenkinimą ir ryžtingą prieštaravimą“, per įprastą spaudos konferenciją pareiškė Kinijos užsienio reikalų ministerijos atstovas Geng Shuangas (Geng Šuangas).

Sandoriu numatoma parduoti Taivanui 108 tankų „M1A2T Abrams“, 250 oro erdvės gynybos raketų sistemų „Stinger“ bei su šia ginkluote susijusios įrangos, o apskaičiuota jo vertė sieks kiek daugiau nei 2,2 mlrd. JAV dolerių (apie 1,96 mlrd. eurų), skelbia Pentagonui pavaldi Gynybos

saugumo bendradarbiavimo agentūra (DSCA).

Įsigyta ginkluotė „leistų modernizuoti šalies pagrindinį tankų parką“, sustiprintų oro gynybos sistemą ir „paremtų Jungtinių Valstijų užsienio politiką ir nacionalinį saugumą didinant Taivano saugumą ir gynybą“, pažymėjo DSCA.

Jis nepakeistų „pagrindinės karinės pusiausvyros regione“, pridūrė agentūra, ir Kongresas buvo apie tai informuotas. JAV įstatymų leidėjai gali per 30 dienų nepritarti sandoriui, bet vargu ar tai padarys.

Geng Shuangas pareiškė, kad siūlomas sandoris „smarkiai pažeidžia „vienos Kinijos“ principą“ ir yra „šiurkštus kišimasis“ į šalies vidaus reikalus.

LRT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

DU TENORAI VIENAME KAIME NEIŠSITENKA

Įsivaizduokime televizijos laidą, kurioje Lietuvos Vyriausybės vadovas į laidos vedėjo konkrečius klausimus atsakinėja kažkokiomis abstrakčiomis frazėmis, kurios šimtu procentų atitinka rusišką posakį „aplink ir iki apie“. Nejučiomis pagalvoji – ar toks žmogus stengiasi išsisukti nuo atsakymo, ar visgi neturi ką pasakyti. Pirmuoju atveju – kaip gali vyriausybei vadovauti žmogus, išsisukinėjantis nuo konkrečių klausimų (ir kaip tokiu galima pasitikėti?!), arba TV ekranuose matome veikėją, kuris sėdi tiesiog ne savo vietoje. Deja, bet tai buvo konkreti laida per LRT, kurioje laidos vedėjas Raigardas Musnickas kalbino Ministrą Pirmininką Saulių Skvernelį. Buvo gaila sugaišto laiko, na, nebent pavyko suprasti, kad premjero abstrakčios kalbos apie demokratijos ir pakantumo nuomonių įvairovei būtinybę Ramūno Karbauskio „valstiečių-žaliųjų“ partijoje reiškia jų trūkumą. O klausimas buvo konkretus – ar stosite į „valstiečių-žaliųjų“ partiją? Atsakytų – „taip“ arba „ne“, bet kur tau! Tie patys plepalai apie profesionalumą, apie demokratiją, potencialą, nemokamą maitinimą mokinukams... Negali gi premjeras pasakyti, kad du tenorai viename kaime neišsitenka!

Kita vertus, ir be šios laidos buvo aišku, kad vieną dieną S. Skvernelio ir R. Karbauskio keliai susikirs - krentantis „Naisių pono“ (anot žurnalisto R. Valatkos) populiarumas lyg akmuo prie kojų gali nutraukti gelmėn ir S. Skvernelį. Lyg būtų maža populiarumo smukimo, vis išlenda viešumon R. Karbauskio „apsukrumo“ šedevrai, pavyzdžiui, jo šeima 25 kartus pasinaudojo parama už pirmus hektarus, o išmokų gavo daugiau nei turi turto... kaip rašo naujienų portalas „15min“, „ūkininkas kartą per metus gali gauti išmoką už pirmuosius 30 hektarų žemės. R. Karbauskis šią išmoką ėmė pats, ėmė jo sūnus ir tėvas, ėmė dvylika „Agrokoncerno“ bendrovių, viena politiko kontroliuojama bendrovė, ėmė ir 9 giminaičių kontroliuojamos bendrovės. Iš viso – 25 kartai pirmų 30 hektarų bent trejus metus iš eilės. R.Karbauskio įmonėms pasiekus ES paramos investicijoms limitus, tęsiama praktika, kad paramą gauna giminaičiai – šįsyk sėkmė šypsosi sūnaus bendrovei.”

O juk ši parama skirta padėti smulkiems ir vidutiniams ūkiams! Štai jums ir viena iš priežasčių, kodėl kaimuose nelieka jaunų žmonių – jiems čia nelieka perspektyvų, nes visokie apsukrūs karbauskiai susirenka pinigus, kurie galbūt būtų pradinis kapitalas norinčiam savo žemėje ūkininkauti jaunam žmogui.

Kol Lietuvoje vyko naujos valdančiosios koalicijos formavimas, S. Skvernelis, atrodytų, laikėsi nuošaliai. Kažin, ar jam patiko R. Karbauskio pastangos atsikratyti Seimo Pirmininku V. Pranckiečiu, ar jį žavi naujosios koalicijos, sudarytos iš „valstiečių-žaliųjų“, G. Kirkilo socialdarbičių, Remigijaus Žemaitaičio „Tvarkos ir teisingumo“ bei Valdemaro Tomaševskio „Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos“ sudėtis? Koks neapsukrus bebūtum, negali nesuprasti, kad politiniu sukčiavimu kvepia ir dirbtinis „Tvarkos ir teisingumo“ frakcijos padi-

KAS VALDYS EUROPA ARTIMIAUSIUS PENKERIUS METUS?

Europos Sąjunga išsidalijo postus. Tarsi kardinolų konklavoje, žemyno valstybių vadovai kelias dienas sprendė, kam artimiausiems penkeriems metams patikėti svarbiausių institucijų vairą.

Sprendimas galiausiai pasiektas, tačiau viešos kritikos procesui netrūko. Kodėl viskas tokios uždaros, kad net posėdžių kambaryje blokuojamas telefono ryšis? Kodėl paskirtųjų lyderių pavardės daugybei europiečių mažai ką sako?

Atsakyti į šiuos nuogastavimus ir paprasta, ir sunku. Visų pirma, Europos lyderiai užtrunka todėl, kad vyksta realios derybos. Įsivaizduokite – reikia, kad aukščiausius postus užimtų ir didelių, ir mažesnių šalių atstovai; būtina atliepti lyčių balanso aspektą; o kur dar politikų ideologija ar atsižvelgimas į Europos Parlamento rinkimų rezultatus.

Europa atrodo lėta, nerangi, stokojanti ryžto, bet kitaip vargu, ar gali būti. Pabandykite 28 draugų rate nutarti, kuriame restorane vakarienauti... Tad ką jau kalbėti apie politikus.

Prieš sakydami, kad reikia kažką drastiškai keisti, pagalvokime, ar norėtume, kad kažkas ES tiesiog trenktų kumščiu į stalą ir „ryžtingai nuspręstų“. Didžiosios šalys kartais, erzelio akimirka, net pykteli ant mažesniųjų valstybių; be jų juk derėtis būtų lengviau. Bet tuo pačiu supranta, jog kartoti praeities klaidų nedera – demokratija reikalauja atsižvelgti į visų pusių interesus, vieninteliu kriterijumi nelaikant nei ekonomikos, nei juo labiau kariuomenės dydžių.

Mūsų diplomatas Petras Klimas prieš šimtą metų skundėsi, kad Lietuvos delegacija Paryžiuje ignoruojama – po Pirmojo pasaulinio karo didieji braižė žemėlapyje valstybių sienas, o mes, Lietuvos atstovai, tik desperatiškai prieš-kambaryje gaudėme „stambias žuvis“ joms einant atsipūsti, rašė jis. P. Klimui tikrai būtų labiau patikę matyti Lietuvos prezidentą pervargusį po ilgo derybų proceso, nei į jį apskritai nepakviestą.

Tad Lietuva derybose dalyvavo ir galutinį rezultatą įvertino neblogai. Dalia

Grybauskaitė, kuri ne kartą buvo minėta ir pokalbių metu kaip kandidatė į aukštas pozicijas, galiausiai nominacijos nesulaukė; tačiau buvo pasidžiaugta, kad Europos Komisijos vadove lyderiai įvardijo puikiai Baltijos šalis pažįstančią Vokietijos gynybos ministrę Ursulą von der Leyen.

Tiesa, ji dar negali būti rami dėl ateities – šią kandidatūrą liepos viduryje turės patvirtinti Europos Parlamentas. Jame netrūksta politinių grupių, kurios neslepia nepasitenkinimo ir tikina, jog von der Leyen nepalaikys. Jų teigimu, ši politikė atsirado tarsi „zuikis iš kepurės“, mat dar kelios dienos prieš paskyrimą net nebuvo įvardijama tarp pretendentų, ką jau kalbėti apie dalyvavimą Europos Parlamento rinkimuose.

U. von der Leyen turi išties daug pliusų – gimusi Briuselyje, ji puikiai kalba prancūziškai ir angliškai, be to, turi aukšto rango politinės patirties. Ją palaiko ne tik Vokietija, bet ir kita didžioji valstybė Prancūzija. Net ir dažnai kritiškai į Berlyno ar Paryžiaus siūlymus žvelgiantys Lenkijos ir Vengrijos politikai mano, jog U. von der Leyen yra tinkamas pasirinkimas.

Visgi jai teks įveikti nemažai iššūkių. Naujausia apklausa Vokietijoje rodo, kad ją tinkama Komisijos vadovės pareigoms mato tik kiek daugiau nei trečdalis gyventojų, tuo metu daugiau nei 50 proc. yra nusiteikę negatyviai; be to, ji sunkiai patenka į populiariausių šalies politikų dešimtuką.

Veikiausiai tai susiję su nevienareikšmiškai traktuojamais jos rezultatais Vokietijos Gynybos ministerijoje, kurią be kita ko krečia ir korupcijos tyrimai. Didelio entuziazmo ekspertams nekelia ir Vokietijos kariuomenės būklė – dėl nepilnaverčio gynybos finansavimo šalies pajėgumai jau ne vienerius metus yra laikomi nepatenkinamais. O juk tai – gynybos ministrės atsakomybė.

Todėl vadovavimas vienai svarbiausių Europos Sąjungos institucijų nebus lengvas pasivaikščiojimas. Net jei Europos Parlamentas kandidatūrą patvirtins – o atmetimo variantas atrodo kiek mažiau tikėtinas žinant, kad tai sukeltų tikrą karą bendrijos viduje – U. von der Leyen turės pagrįsti didelį pasitikėjimo kreditą.

Linas Kojala, Rytų Europos studijų centro direktorius

dinimas – liepos 9 d. posėdyje buvo paskelbta, kad Seimo narė Agnė Širinskienė išėjo iš LVŽS frakcijos, pasak Seimo narės Radvilės Morkūnaitės Mikulėnienės, „kad išgelbėtų „Tvarkos ir teisingumo“ frakciją - jau dabar ji vadinsis, berods, Suverenios Lietuvos frakcija (?!). Čia kaip fiktyvi santuoka, kai nori gaut žalią kortą“. O Seimo narys Kęstutis Masiulis dar konkretesnis: „Tai yra atviras politinis sukčiavimas: kai politinei daugumai reikalinga frakcija niekaip nesusiformuoja, nes trūksta joje asmenų, tai jai „paskolinama“ A. Širinskienė. Ji, žinoma, liks visuose postuose ir dirbs Valstiečių frakcijoje. Įdomu, kai R. Žemaitaitis Seime nuo šoninio mikrofono ko nors pareikalaus frakcijos vardu, ar tai reikš, kad jis kalba ir A. Širinskienės vardu? Politine morale tai nekvepia. Dvokia cinizmu. Kažin, kiek tai nesikerta su teise?“ Juk tokios politinės paleistuvystės apraiškos net gerus partijos narius gali atgrasyti!

Neįvardijo Lietuvos Premjeras ir būsimų ministrų pavardžių, nors žinoma, kad iš pareigų turi pasitraukti žemės ūkio, vidaus reikalų, krašto apsaugos ir susisiekimo ministrai (žinoma, su sąlyga, jeigu tam pritartų naujasis prezidentas), tačiau nesisiriki, kad S. Skverneliui nerūpi, kas dirbs jo komandoje, kuri ir taip sunkiai buvo sudėliota.

Visgi trumpai ir liaudiškai liepos pradžios Lietuvos vidaus politinę situaciją įvertino vienas „Facebook“ komentatorius, parašęs: „Skvernelio ir Karbauskio stovyklų slaptos kovos atvirai išsiveržė į viešumą. Skvernelis pažemino Karbauskį. Tai akivaizdus akibrokštas. Visi Karbauskio stovyklos mėginimai paveikti Skvernelio stovyklą susilaukdavo griežto atkirčio. Karbauskio kompanija ilgai taikstėsi su nepaklusnumu. Skvernelio kompanija iškilo už Karbauskio ir jo šalininkų pinigus, tačiau Skvernelio žmonės tuos pinigus atidirbo, dar uždirbo viršaus. Taikiai išsiskirti nepavyko. Suskilusios grupuotės nusilpo, todėl dabar skubiai ieško rėmėjų. Skvernelio stovyklą sustiprino atskilę buvę Karbauskio šalininkai ir prieš valstiečius kovojanti opozicija. Karbauskio stovyklą remia partijos, kurios yra ir siekia išlinkti valdžioje. Abi koalicijos nėra tvirtos, bet kitos grupuotės dar silpnesnės.”

Nei pridėsi, nei atimsi. Gal kaip tik ši priežastis ir buvo S. Skvernelio nekonkreto laidoje priežastis? Jis juk supranta, kad tapti „valstiečių-žaliųjų“ partijos nariu, vadovaujant R. Karbauskiui, jam tiesiog neįmanoma, o be pastarojo ši partija yra niekas.

Kęstutis Šilkūnas

DIPLOMATIJA – VALSTYBĖS SĖKMĖS PAMATAS

Trečiadienis, liepos 10 d. (Vilnius). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su Lietuvos ambasadų ir diplomatinių atstovybių prie tarptautinių organizacijų vadovais. Į tradicinį kasmetinį susitikimą susirinko per devyniasdešimt Lietuvos nepaprastųjų ir įgaliotųjų ambasadorių, konsulinųjų įstaigų bei LR užsienio reikalų ministerijos vadovų.

Šalies vadovė padėkojo diplomatams už dešimties metų bendrą darbą kartu ginant Lietuvos ir jos žmonių interesus užsienyje, plėtojant dvišalius ryšius su kitomis valstybėmis, telkiant sąjungininkus ir tarptautinį palaikymą mūsų šalies tikslams, įsitvirtinant Europos Sąjungoje, NATO, Jungtinėse Tautose ir kitose organizacijose, tampant visaiteise įtakingos Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos nare.

Prezidentės teigimu, per beveik trisdešimt nepriklausomybės metų Lietuva tapo girdima ir gerbiama tarptautinės bendruomenės narė, Europoje

Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė atsisveikino su užsienio šalyse reziduojančiais Lietuvos ambasadoriais. *Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus*

vertinama kaip energetinio savarankiškumo užsitikrinimo pavyzdys, sėkmingai ir sutelktai gebanti įveikti finansinius sunkumus, realiai vertinanti grėsmes ir sugebanti pritraukti tvirtą sąjungininkų paramą. Tai ypatingas visų Lietuvos diplomatų nuopelnas.

Pasak šalies vadovės, nors

nuveikta iš tiesų labai daug, tačiau negalima atsipalaiduoti. Būtina patiems ir kartu su NATO sąjungininkais toliau užtikrinti mūsų valstybės apgimamumą, galutinai įtvirtinti energetinį savarankiškumą, stabdyti kaimynystėje kylančią hibridinio pobūdžio branduolinę grėsmę, tvirtai

prisidėti prie ES vertybių, europietiško gyvenimo būdo stiprinimo bei jų sklaidos pasaulyje, skatinti šalies ir mūsų žmonių gerovę per ekonominę diplomaciją plėtojant tvirus ryšius su patikimomis rinkomis ir didinti Lietuvos žinomumą pasaulyje.

Prezidentė taip pat pabrėžė

mūsų šalies tarptautinio indėlio svarbą. Pasak jos, šiandienos pasaulyje, kuriame stiprėja izoliacinės, nacionalistinės ir populistinės tendencijos, Lietuva turi būti vienijanti jėga, tvirtos daugiašalės sistemos rėmėja ir Vakarų vertybių skleidėja.

Prezidentės spaudos tarnyba

Ministras Pirmininkas Saulius Skvernelis ir Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadorė Lietuvoje Anne Hall. *LRV*

JAV IR LIETUVOS SANTYKIAI KAIP NIEKAD INTENSIVŪS

Ministras Pirmininkas Saulius Skvernelis susitiko su Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadore Lietuvoje Anne Hall ir nuoširdžiai padėkojo jai už darbą stiprinant Lietuvos ir JAV santykius.

„Sveikinu prieš keletą dienų gavus Valstybės apdovanojimą „Už nuopelnus Lietuvai“. Apdovanojimai parėigas einančiam ambasadoriui teikiami itin retai, bet tai yra ir pats geriausias įvertinimas. Taip pat noriu palinkėti Jums kuo geriausios kloties tiek karjeroje, tiek asmeniniame gyvenime,“ – sakė premjeras.

Pasak S.Skvernelio, JAV

ir Lietuvos santykiai dar niekada nebuvo tokie glaudūs ir intensyvūs. Santykių su JAV stiprinimas visose srityse yra Lietuvos valstybės prioritetas.

Susitikimo metu akcentuotas bendradarbiavimas saugumo ir gynybos srityje. Premjeras padėkojo Jungtinėms Valstijoms už aktyvią diplomatinę paramą įgyvendinant svarbius energetikos projektus.

Vyriausybės vadovas pasiūlydžiaugė geromis prekybos tarp Lietuvos ir JAV tendencijomis, o dar labiau – žymių JAV kompanijų investicijomis. *LRV*

PREMJERAS: DIDŽIUOJUOSI PROFESIONALIA IR AKTYVIA LIETUVOS DIPLOMATINE TARNYBA

Ministras Pirmininkas Saulius Skvernelis dalyvavo Lietuvos diplomatinių atstovybių, konsulinųjų įstaigų ir atstovybių prie tarptautinių organizacijų vadovų metiniame susitikime.

Visų pirma premjeras padėkojo Lietuvos diplomatams už iniciatyvumą ir profesionalumą atstovaujant šalies interesams, reprezentuojant valstybę. Pastebėta, kad aktyvaus politinio sezono metu bendromis pastangomis išpūdingai išaugo dalyvių rinkimuose ir referendumuose, kurie balsavo užsienyje, skaičius.

„Vyriausybės požiūris į užsienio politikos svar-

bą ir diplomatinę tarnybą visada buvo itin pagarbus. Diplomatinei tarnybai visada buvo ir bus keliama aukščiausi reikalavimai, bet kartu mes puikiai suprantame, kad būtina tinkamai finansuoti numatytas priemones. Todėl jau treči metai iš eilės nuosekliai didiname finansavimą Užsienio reikalų ministerijai. Visada pritariu nuostatai, kad pirmoji šalies gynybos linija yra diplomatai. Pirmoji puolimo linija investicijoms pritraukti taip pat yra diplomatai. Todėl džiaugiuosi, kad šalies ekonominė situacija leidžia didinti finansavimą tiek krašto gynybai, tiek diplomatinei tarnybai,“ – sakė

premjeras.

Vyriausybės vadovas pristatė svarbiausius darbus siekiant daugiau teisingumo mokesčių ir socialinio draudimo, darbo apmokėjimo, konkurencinės verslo aplinkos srityse. Labai svarbu didinti šeimų finansinį saugumą ir vaikų gerovę, kartu stiprinant visos valstybės finansinį tvarumą, visos šalies saugumą bei gynybą.

Premjeras taip pat pabrėžė gyventojų sveikatos apsaugos, viešojo sektoriaus, valstybės įmonių skaidrumo užtikrinimo, korupcijos, šešėlinės ekonomikos mažinimo svarbą – čia pradėtos ir vykdomos 6 struktūrinės

reformos.

Kalbant apie Lietuvos ateitį akcentuota, jog 2018 metai – pirmi metai po nepriklausomybės atkūrimo, kai ženkliai sumažėjo išvykstančių iš Lietuvos skaičius ir padidėjo grįžtančių į Lietuvą skaičius. 2019 m. sausio – gegužės mėnesį į Lietuvą atvyko daugiau žmonių nei emigravo, o teigiamas migracijos neto stebimas paskutinius keturis šių metų mėnesius.

Vyriausybės vadovas paragino ambasadorius aktyviau kviesti mūsų bendrapiliečius užsienyje sugrįžti į Lietuvą, kurti ateitį gimtojoje šalyje. Pasak S.Skvernelio,

bendromis pastangomis, kartu su pasaulio lietuvių bendruomenėmis būtina toliau ieškoti pačių efektyviausių būdų išsaugoti tautiečiams pilietybę.

Anot premjero, jei ši Vyriausybė toliau tęs darbus, užsienio politikoje turi atsirasti daugiau pragmatizmo, o diplomacija turi būti labiau orientuota ir į nacionalinių ekonominių interesų įgyvendinimą. Vyriausybės vadovas išreiškė įsitikinimą, kad visais klausimais, taip pat ir užsienio politikos, su naujuoju prezidentu dirbs kaip komanda – vieningai ir konstruktyviai.

LRV

LIETUVOS KRAŠTO APSAUGOS VICEMINISTRAS – NAUJASIS NATO VADOVO PAVADUOTOJAS

Lietuvos Krašto apsaugos viceministras **Giedrimas Jeglinskas** paskirtas NATO generalinio sekretoriaus pavaduotoju organizaciniam valdymui (*NATO Assistant Secretary General for Executive Management*). Šiose pareigose jis bus atsakingas už NATO institucinį pokyčių valdymą: žmogiškųjų išteklių politiką, biudžeto planavimą, informacines technologijas, ryšius su kitomis NATO struktūros organizacijomis (NSPA, NCIA ir kt.) bei kasdienės NATO būstinės veiklos užtikrinimą.

Tai pirmas kartas, kai NATO vadovybėje pradeda dirbti Lietuvos atstovas.

„Greitai besikeičianti saugumo aplinka, technologiniai proveržiai, platus grėsmių spektras keičia institucijas, ir NATO – ne išimtis. Tam, kad įgyvendintų savo misiją – užtikrintų kolektyvinį saugumą, NATO privalo adaptuotis ir keistis kaip ins-

titucija. Tikiuosi, jog mano globali patirtis privačiame ir viešajame sektoriuje padės įgyvendinti reikalingus pokyčius NATO ir sustiprinti Aliansą – svarbiausią Lietuvos saugumo garantą”, – sako G. Jeglinskas.

Naująsias pareigas G. Jeglinskas pradės eiti spalį.

Krašto apsaugos viceministru G. Jeglinskas dirbo nuo 2017 metų vasario ir buvo joje atsakingas už krašto apsaugos sistemos (KAS) pirkimus ir įsigijimus. Jo darbo metu įgyvendinta KAS pirkimų reforma, po kurios visi pirkimai pagrįsti ilgalaikiu Lietuvos kariuomenės planavimu bei prioritetais, supaprastėjo jų valdymas ir procedūros, užtikrintas skaidrumas bei konkrečios atsakomybės. Centralizavus KAS pirkimus, 2018 m. įkurta Gynybos resursų agentūra, atsakinga už KAS viešųjų pirkimų organizavimą bei jiems skiriamų lėšų efektyvų

naudojimą: pirkimų planavimą, rinkos analizę, pirkimų proceso skaidrumą ir sutarties įgyvendinimo kontrolę. Sustiprinus pirkimų rizikos valdymą, padaugėjo dalyvių KAS konkursuose, sumažėjo pretenzijų kiekis, racionaliau naudojamos biudžeto lėšos.

Iki darbo paskyrimo krašto apsaugos viceministru, G. Jeglinskas dirbo banko „Citigroup” korporacinės bankininkystės viceprezidentu, taip pat šio banko kapitalo rinkų ir korporacinių finansų specialistu Sidnėjuje, Singapūre ir Tokijuje

G. Jeglinskas yra baigęs karo akademiją Vest Pointe, Jungtinėse Amerikos Valstijose, kur įgijo politikos mokslų bakalauro laipsnį. Jis taip pat turi nacionalinio saugumo studijų magistro laipsnį, kurį jam suteikė Džordžtauno universitetas Vašingtone bei verslo administravimo magistrą, įgytą Kolumbijos verslo mokyklo-

Lietuvos Krašto apsaugos viceministras Giedrimas Jeglinskas paskirtas NATO generalinio sekretoriaus pavaduotoju organizaciniam valdymui (NATO Assistant Secretary General for Executive Management).

Alfredo Pliadžio (KAM) nuotr.

je Niujorke.

40 metų G. Jeglinskas taip pat yra Lietuvos kariuomenės atsargos karininkas, anksčiau tarnavęs Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo me-

chanizuotajame pėstininkų batalione Rukloje, žvalgybos karininku Antrajame operatyvinių tarnybų departamente prie Krašto apsaugos ministerijos.

LR KAM

VALSTYBĖS APDOVANOJIMAI – UŽ NUOPELNUŠ LIETUVAI

Prezidentė Valstybės dienos proga įteikė valstybės apdovanojimą Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto profesorei, buvusiai ilgameitei Lietuvos švietimo tarybos pirmininkei Vilijai Targamadzei. Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus

Šeštadienis, liepos 6 d. (Vilnius). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė Valstybės ir Tautiškos giesmės dienos proga už nuopelnus Lietuvos Respublikai ir Lietuvos vardo garsinimą pasaulyje įteikė valstybės ordinus ir medalius mūsų šalies ir užsienio valstybių piliečiams.

„Esu labai laiminga, kad valstybės vardu galiu įteikti apdovanojimus tiems, kurie to nusipelnė. Tai mūsų šalies žmonės ir užsienio piliečiai – įvairių kartų, profesijų ir likimo. Dėkoju jums už asmeninį ryšį su Lietuva, pagarbą ir darbą mūsų šaliai. Nes visi kartu kuriame Lietuvą – savo valstybę”, – sakė šalies vadovė.

Pasak šalies vadovės, mums reikia kuo daugiau tokių žmonių – tikrų piliečių, tikrų draugų, kuriuos lengva suprasti iš pusės žodžio, kuriais drąsiai galime pasikliauti, drauge dirbti ir kurti, siekiant didelių tikslų.

Vytauto Didžiojo ordino

Didžiuoju kryžiumi apdovanojama Irena Degutienė, ilgametė Seimo narė, Seimo Pirmininko pavaduotoja, 2009–2012 m.ėjusi Seimo Pirmininkės, o 1996–2000 m. – socialinės apsaugos ir darbo ministrės pareigas.

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro didįjį kryžių Prezidentė įteikė generaliniam prokurorui Evaldui Pašiliui.

Pilietinės iniciatyvos „Tautiška giesmė aplink pasaulį” sumanytojas ir vadovas, tautiškos giesmės sklaidos 10 metų puoselėtojas, Lietuvos buriuotojų sąjungos viceprezidentas Raimundas Daubaras pagerbtas **Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžiumi.**

Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadorė Lietuvos Respublikoje Anne Hall, Lietuvos lazerių asociacijos prezidentas, akademikas Algis Petras Piskarskas, Europos

Komisijos Energetikos generalinio direktorato generalinis direktorius Dominique Antoine Ristori apdovanoti ordino „Už nuopelnus Lietuvai” **Komandoro kryžiumi.**

Prezidentė **Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžių** įteikė Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimo tarnybos direktoriui Žydrūnui Bartkui, regioninės geologijos ir jūros geologijos tyrėjui, akademikui Algimantui Grigeliui, Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Ausų, nosies ir gerklės ligų centro vadovui Eugenijui Lesinskui, Šv. Roko ligoninės direktoriui Robertui Prokurotui.

Lietuvos ir Japonijos dvišalio bendradarbiavimo puoselėtojas, Japonijos Gifu prefektūros gubernatorius Hajime Furuta, NATO specialiųjų operacijų vadavietės vadas Colinas Jamesas Kilrainas, Jungtinių Tautų Moterų diskriminacijos panaikinimo komiteto ekspertė profesorė Dalia Leinartė, Lenkijos Respublikos valstybės sekretorius Piotras Aleksanderis Naimskis, Lietuvos nacionalinio simfoninio orkestro vyriausiasis dirigentas ir meno vadovas Modestas Pitrenas, Lietuvos Respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Italijos Respublikoje, Maltos Respublikai, San Marino Respublikai ir Libijai Ričardas Šlepavičius apdovanoti **ordino „Už nuopelnus Lietuvai” Karininko kryžiais.**

Šalies vadovė **Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino**

ordino Riterio kryžių įteikė Nacionalinio vėžio instituto direktoriaus pavaduotojai mokslui ir plėtrai profesorei Sonatai Jarmalaitei, Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro Biomokslų instituto darbuotojai Urtei Neniškytei, Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto profesorei, buvusiai ilgameitei Lietuvos švietimo tarybos pirmininkei Vilijai Targamadzei.

Ordino „Už nuopelnus Lietuvai” **Riterio kryžiumi** apdovanoti Florencijos Šv. Lauryno bazilikos lobyno ir Medičių koplyčių muziejaus direktorė, aktyvi bažnytinio paveldo Lietuvoje puoselėtoja, daktarė Monica Bietti, YIVO Žydų kultūros tyrimų instituto vykdomasis direktorius, Lietuvos žydų istorijos puoselėtojas Jonathanas Brentas, Lietuvos karo istorijos ir lietuviškų tradicijų išėivijoje puoselėtojas Henry Lazarus Gaidis, Vilniaus dailės akademijos profesorė Giedrė Jankevičiūtė, NATO pajėgų integravimo vienetu Lietuvoje vadas, pulkininkas Jakobas Søgårdas Larsenas, Lietuvos šaulių sąjungos vado pavaduotojas, atsargos majoras Židrūnas Šadauskis, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos Klaipėdos apygardos valdybos Nusikalstamų veikų tyrimo skyriaus viršininkas Kęstutis Tamošaitis, Vilniaus Balio Dvariono dešimtmetės muzikos mokyklos direktorė Laimutė Ona Užkuraitienė, Austrijos Respublikos Zalcburgo Mocartheum universiteto profesorius Josefas Wallnigas.

Prezidentė **Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino medali** įteikė kompozitoriui, choro dirigentui, muzikos mokytojui Leonidui Abariui, kompozitoriui, Vilniaus savivaldybės mišraus choro „Jauna muzika” choro vadovui ir dirigentui Vaclovui Augustinui, Vilniaus miesto klinikinės ligoninės 1-ojo dienos chirurgijos skyriaus vyresniajai slaugos administratori Helenai Linkevič, Valstybės sienos apsaugos tarnybos Pakrančių apsaugos pasienio rinktinės Neringos pasienio užkardos laivo vadui, vidaus tarnybos majorui Arūnui Zabičiui.

Ordino „Už nuopelnus Lietuvai” medaliu pagerbta Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos direktorė, Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos prezidentė Danguolė Abazoriuvienė, muzikologė ir vargonininkė Jūratė Landsbergytė-Becher, Lietuvos Sąjūdžio fotografas, menininkas Zinas Jonas Kazėnas, Venecijos šiuolaikinio meno bienalės „Aukšinio liūto” laimėtojos – Lietuvos paviljono komisarė Rasa Antanavičiūtė, kino ir teatro režisierė Rugilė Barzdžiukaitė, rašytoja, dramaturgė ir poetė Vaiva Grainytė, kompozitorė Lina Lapelytė, Lietuvos paviljono kuratorė Lucia Pietroiusti, sportinių šokių 2019 m. Europos čempionato aukso medalių bei 2018 m. pasaulio ir Europos čempionatų sidabro medalių laimėtojai Ieva Sodeikienė ir Evaldas Sodeika.

Prezidentės spaudos tarnyba

LIETUVOS ATSTOVYBĖSE PAMINĖTA KARALIAUS MINDAUGO KARŪNAVIMO DIENA

JAV sostinėje Vašingtone ir jo apylinkėse gyvenantys lietuviai giedojo „Tautišką giesmę“ prie vieno iš svarbiausių Jungtinių Valstijų laisvės ir demokratijos simbolių – Kapitolijaus pastato. **LR URM**

Liepos 6 dieną, pažymint Lietuvos Karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną, Lietuvos atstovybės subūrė užsienyje gyvenančius lietuvius „Tautiškos giesmės“ giedojimui.

Lietuvos generalinio konsulato Almatoje, Kazachstane, liepos 6 dieną

susirinkusiuosius, ambasadorius Remigijus Motuzas pažymėjo, kad kasmet vis gausėnis būrys susirenkančių įrodo Maskvoje gyvenančių lietuvių sąmoningumą ir vienybę, o pats vakaras dar labiau įprasmina Pasaulio lietuvių metus.

Latvijos lietuvių bendruo-

Respublikos ambasadoje Lenkijoje gausiai susibūrę lietuviai kartu su visais pasaulio lietuviais giedojo „Tautišką giesmę“. Š.m. liepos 6 dieną Seinų lietuvių namuose vyko Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dienos minėjimas. Šventės pradžioje sugiedotas

Lietuvos himnas. Vėliau renginyje koncertavo Seinų krašto meno kolektyvai.

Pasibaigus koncertui, renginio dalyviai nuėjo prie vysk. A. Baranausko paminklo, kur sugiedojo Lietuvos himną.

Karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną Kroatijoje, Zagrebo centre „Tautišką giesmę“ giedojo Kroatijos lietuviai, mieste besilankantys lietuvių turistai ir Lietuvos ambasados Kroatijoje darbuotojai.

Lietuviai ir Lietuvos draugai Budapešte, Vengrijoje, „Tautišką giesmę“ giedojo susirinkę prie Budos pilies vartų, prie paminklo Jogailai ir Jadvygai.

Lietuviai Vengrijoje tradicijos prisijungti prie liepos 6-ąją - Karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną – himną giedančių lietuvių visame pasaulyje laikosi nuo pat pradžios, nuo 2009-ųjų metų. Šių metų susibūrimui nesutrukdė nei savaitgalio metas, nei išskirtinis karštis. Džiugu, kad prie Lietuvių bendruomenės Vengrijoje prisijungė ne tik studentai ir keliauninkai iš Lietuvos, bet ir lietuvių kalbos besimokantys vengrai. Renginiui ypatingo kolorito suteikė ir Budapešte reziduo-

jančių Latvijos diplomatų dalyvavimas.

Liepos 6 d. Vienoje, Austrijoje prie didingos barokinio stiliaus Šv. Karolio Boromiejaus bažnyčios, pažymint Lietuvos Karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną, gausiai susirinkę lietuviai ir Lietuvos draugai kartu su viso pasaulio lietuviais giedojo „Tautišką giesmę“. Austrijoje gyvenantys lietuviai ir Lietuvos draugai kasmet prisijungia prie jau tradicija tapusio „Tautiškos giesmės“ giedojimo, simbolizuojančio pasaulio lietuvių vienybę, stiprybę ir meilę Tėvynei.

Lietuvos ambasadoje Baltarusijoje vykęs Lietuvos Karaliaus Mindaugo karūnavimo dienos minėjimas buvo paženklintas ir sportine dvasia. Į ambasados renginį gausiai susirinkę dalyviai turėjo progos susipažinti su Europos sporto žaidynėse Minske dalyvavusiomis Lietuvos ir užsienio šalių sporto delegacijomis. Lietuvos ambasadorius Baltarusijoje Andrius Pulokas pabrėžė, kad Mindaugo laikų idėja vienyti išlieka svarbi ir šiandien.

Liepos 6 dieną, Izraelyje gyvenantys lietuviai susibūrė paminėti Karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną. Prisijungdami prie tautiečių visame pasaulyje, lietuvių bendruomenės nariai giedojo „Tautišką giesmę“ Tel Avivo prieplaukoje.

Graikijoje gyvenantys ir besisvečiuojantys lietuviai rinkosi Atėnuose liepos 6 d. ir prisijungė prie viso pasaulio lietuvių ir sugiedojo Lietuvos himną ant aukščiausio Atėnų taško - Lykavitos kalno.

Karaliaus Mindaugo diena taip pat buvo paminėta Lietuvos atstovybėse Sakartvele, Pietų Afrikos Respublikoje, Kaliningrade, Armėnijoje, Azerbaidžane, Estijoje, Ispanijoje, Suomijoje, Ukrainoje, Vokietijoje, Italijoje, Nyderlanduose, Norvegijoje.

LR URM

Liepos 6-tąją, Valstybės - Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną - Lietuvos ambasadoje Maskvoje gausiai susirinkusi lietuvių bendruomenė Rusijoje kartu su tautiečiais Lietuvoje ir visame pasaulyje giedojo „Tautišką giesmę“. Vakaro dalyviai pasipuošę tautiniais kostiumais ar jo detalėmis, kita tautine atributika, bendrai dainavo lietuvių liaudies dainas. **LR URM**

„Tautišką giesmę“ giedojo lietuvių bendruomenės nariai, konsulato kolektyvas. Susirinkusieji turėjo galimybę pasiklausyti vietinių muzikantų atliekamos lietuviškos muzikos, paskanauti lietuviškų ir kazachiškų patiekalų.

Prisijungdami prie tautiečių visame pasaulyje, JAV sostinėje Vašingtone ir jo apylinkėse gyvenantys lietuviai giedojo „Tautišką giesmę“ prie vieno iš svarbiausių Jungtinių Valstijų laisvės ir demokratijos simbolių – Kapitolijaus pastato.

Lietuvos ambasadoje Maskvoje, Rusijoje, lietuvių bendruomenės nariai giedojo „Tautišką giesmę“ ir lietuvių liaudies dainas. Sveikindamas

menė ir Rygoje viešintys tautiečiai Lietuvos himną giedojo Rygos lietuvių vidurinėje mokykloje. Susirinkusiuosius pasveikino Lietuvos ambasados Latvijoje patarėjas Tomas Grabauskas, o Latvijos lietuvių bendruomenės pirmininko pavaduotojas perskaitė Lietuvos prezidentės sveikinimą.

Los Andžele gyvenantiems lietuviams jau tapo gražia tradicija kiekvieną liepos 6-ąją susiburti prie Santa Monikos tilto. Šią šventinę dieną gausi lietuvių bendruomenė su dainomis ir šiltais palinkėjimais atsisveikino su kadenciją Los Andžele baigiančiu generaliniu konsulu Dariumi Gaidžiu ir jo šeima.

Liepos 6-ąją Lietuvos

Lietuvos Respublikos ambasada Ispanijos Karalystėje 2019 m. liepos 6 dieną visus Madrido lietuvius bei čia viešinčius tautiečius su šeimomis pakvietė drauge paminėti Valstybės dieną, kartu su pasaulio lietuviais sugiedant „Tautišką giesmę“.

LR URM

RUSIJA

Vyskupo Sigito Tamkevičiaus ir Lietuvos maldininkų vizitas Maskvoje

Liepos 8-ąją Lietuvos ambasada Rusijoje kartu su Maskvos lietuvių bendruomene surengė susitikimą su Kauno vyskupu emeritu Sigitu Tamkevičiumi, kunigais ir maldininkais iš Lietuvos. Prieš susitikimą buvo aukojamos šventos mišios už Lietuvą.

Susitikime su bendruomene arkivyskupas S. Tamkevičius pasidalino savo prisiminimais apie ilgus metus, praleistus sovietinėse kalėjimuose, palaimino susirinkusiuosius ir palinkėjo visiems dvasinės stiprybės.

Vyskupo S. Tamkevičiaus vadovaujama delegacija lankosi Rusijoje, keliaudama palaimintojo Teofiliaus Matulionio ir vyskupo Mečislovo Reinio

kančių keliais. Viešėdami Maskvoje, maldininkai aplankė vietas, kurios mena tarybiniais laikais represuotų lietuvių įkalinimo ar nužudymo vietas – Lefortovo ir Butyrkų kalėjimus, buvusį NKVD specialųjį objektą „Komunarka“ bei buvusį sušaudymo poligoną „Butovo“. Lankydami „Komunarkoje“, Lietuvos maldininkai padėjo gėlių prie „Atminties sienos memorialo“, kuriame yra įrašyti visų NKVD sušaudytų ir šioje vietoje palaidotų asmenų vardai, tarp kurių yra ir trijų tarpukario Lietuvos ministrų pavardės: vidaus reikalų K. Skučo ir J. Čapliko, teisingumo – A. Tamošaičio.

LR URM

Kauno vyskupas emeritas Sigitas Tamkevičius su kunigais ir maldininkais iš Lietuvos susitikime su Maskvos lietuvių bendruomene Lietuvos ambasadoje Rusijoje.

LR URM

BELGIJA

XIV BeNeLux lietuvių sporto žaidynių apdovanojimų ceremonija

Birželio 15 dieną vyko keturioliktoji BeNeLux lietuvių sporto žaidynių apdovanojimų ceremonija Diufelio mies-

te Belgijoje. Joje dalyvavo ir Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius. Sveikindamas žaidynių

organizatorius, dalyvius ir svečius, ministras padėkojo susirinkusiems už aktyvią veiklą ir puoselėjamas tradicijas.

„Džiaugiuosi, kad puoselėjate ir vystote šią tradiciją toliau, kad kasmet į šią gražią

šventę įsilieja vis nauji dalyviai, sirgaliai, daugėja sporto šakų, kuriose varžomasi“, – sakė ministras L. Linkevičius.

Šios sporto žaidynės – tai vienybės, draugystės, šeimos, tolerancijos ir sveikos gyvenamosios šventė. Ministras linkėjo, kad ši graži šventė, sujungianti Belgijos, Liuksemburgo ir Nyderlandų lietuvių, tęstųsi dar daugybę metų.

BeNeLux lietuvių sporto žaidynės, organizuojamos nuo 2006 metų, yra didžiausias kasmetinis Belgijos, Olandijos, Liuksemburgo lietuvių bendruomenių ir Briuselyje įsikūrusių Lietuvos diplomatinės atstovybių projektas. Dalyviai varžosi penkiolikoje disciplinų dviejose šalyse: regata vyksta Nyderlanduose, kitos varžybos Belgijoje. Tai krepšinio, lauko teniso, badmintono, stalo teniso, šaškių, šachmatų, lengvosios atletikos (bėgimo,

šulių į tolį, šulių į aukštį, rutulio stūmimo), plaukimo, futbolo, tinklinio bei estafetinių rungtys vyrų, moterų, berniukų bei mergaičių kategorijose. Kiekvienais metais žaidynės pritraukia daugiau kaip 300 dalyvių. Žaidynes dalinai remia Lietuvos užsienio reikalų ministerija.

Žaidynės vyko Diufelyje, kur 1993 metais buvo įkurta „Lietuvos-Belgijos asociacija Flandrijoje“, kurios pagrindiniai iniciatoriai ponis Francina Baeten Van den Brande ir jos vyras René Verbeke bei dar dvi jų draugų šeimos, jau 25 metus renka bei siunčia paramą Lietuvos vaikų namams, ligoninėms. Jau 25 metus Diufelyje šv. Marijos bažnyčios aikštėje vasario 16 dieną iškeliama Lietuvos vėliava ir švenčiama Lietuvos Nepriklausomybė, nors miestelyje negyvena nei vienas lietuvis.

LR URM

Keturioliktojoje BeNeLux lietuvių sporto žaidynių apdovanojimų ceremonijoje.

LR URM

KANADA

Susitikimas su Toronto lietuvių bendruomenės vadovais

Liepos 3 dieną ministras L. Linkevičius Kanadoje susitiko su Toronto lietuvių bendruomenės vadovais ir atstovais, svečiavosi Lietuvos kankinių šventovėje bei Prisikėlimo parapijoje.

Lietuvos kankinių šventovėje Misisaugoje ministras aplankė Kanados lietuvių muziejų – archyvą, kuriame pristatoma Kanados lietuvių bendruomenės (KLB) įsikūrimo Kanadoje istorija, apžiūrėjo istorines Misisaugos lietuvių kapines bei susitiko su Kanados lietuvių

laikraščio „Tėvyškės žiburiai“ redakcijos atstove.

Su Toronto lietuvių bendruomenės atstovais ministras diskutavo aktualiomis vidaus Kanados politikos ir Kanados-Lietuvos santykių raidos temomis, aptarė tolesnes KLB ir Lietuvos bendradarbiavimo perspektyvas.

Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius liepos 1-3 dienomis dalyvavo Toronte, Kanadoje, vykusioje tarptautinėje Ukrainos reformų konferencijoje.

LR URM

LR užsienio reikalų ministras L. Linkevičius su Toronto lietuvių bendruomenės vadovais ir atstovais Prisikėlimo parapijoje (Kanada).

LR URM

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

RYŠYS TARP KREMLIAUS IR PAGONYBĖS

Europos Sąjungos institucijų vadovų rinkimų fone nublanko svarbus įvykis, turintis istorinę reikšmę Lietuvos, kaip valstybės, gyvenime. Birželio 27 d. Seime Ramūno Karbauskio „valstiečiams-žaliesiems” nepavyko prastumti valstybės pripažintos religinės bendrijos statuso suteikimo senovės baltų religijai bendrijai „Romuva”. Kai kam gali pasirodyti, kad tai labai nepatriotiška, mat viską lėmė Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų balsai, neleidę realizuoti šito, iš esmės – Kremliaus – projekto. Bet kaip tik šį kartą TS-LKD partijos atstovai Seime pademonstravo tikrąją partinę pasaulėžiūrą – apgynę vieną iš deklaruojamų vertybių.

Jei kam kyla klausimų, kur čia matote „Kremlių”, atsakydamas priminsiu, ką savo veikale „Geopolitikos pagrindai” rašo V. Putino politikos ideologas filosofas Aleksandras Duginas.

Aptardamas problemas, kurios trukdo įtvirtinti Eurazijos projektą (t. y. „rusų pasaulį”) Lietuvoje, putinizmo ideologas į pirmą vietą iškelia Katalikų Bažnyčią, padėjusią pamatus vakarietiškam Lietuvos valstybingumui, kurio tradicijos irgi yra viena iš kliūčių. Anot A. Dugino, kovai su šiomis problemomis reikia partnerių: „Lenkijoje ir Lietuvoje pagrindiniais Eurazijos geopolitiniais partneriais turi tapti nekatalikiškos orientacijos politikos jėgos – pasaulietinės socialdemokratijos šalininkai, neopagonys, etnocentristai, protestantiškos, pravoslaviškos religinės bendruomenės, etninės mažumos. Maža to, etninė lenkų – lietuvių santykių įtampa yra nepaprastai vertingas elementas, kurį reikia išnaudoti ir pagal galimybes gilinti”. Lietuva, A. Dugino teigimu, yra apskritai didžiausia problema, nes yra giliausiai į Šiaurę įsiterpęs katalikiškas regionas, su giliomis valstybingumo tradicijomis.

O dabar pasižiūrėkime, kam oponuoja vadinamieji mūsų „nevapagonys” (taip taip – „nevapagonys” – kaip sakydavo Vilius Bražėnas, vadinkime daiktus tikrais vardais), diegiantys naratyvą, kad Lietuvos šlovingiausia istorijos dalis yra kovos su kryžiuočiais, kurie neva ir yra Katalikų Bažnyčia. Pasižiūrėjus, ką jie rašo socialiniuose tinkluose, galima rasti ne tik piktnimosis Popiežiaus vizitu, bet ir absurdiško Karaliaus Mindaugo niekinimo, atviro tyčiojimosi net ne iš katalikybės, bet apskritai iš krikščionybės, ir pan. Žinoma, nereikia labai stebėtis kai kurių „nevapagonių” istorijos žiniomis, įgytomis sovietmečio mokyklose ir pedagoginiuose institutuose,

tačiau jų žinutė aiški – pagoniškoji Lietuva buvo tikroji Lietuva, o jau paskui, apsikrikštijusi – nelietuviška, vadinasi, ir Abiejų Tautų Respublika buvo nesusipratimas, nelabai vertinga XX a. buvo ir tarpukario nepriklausoma Lietuva (tiesa, pokario partizanai, kaip gana šviežias ir šiuo metu tautiškumo dvasių keliantis istorijos tarpnis, neatmetami, bet savotiškai savinamiesi, atmetant katalikišką, kaip vieną iš partizaninės kovos stiprybės, pagrindą), o apie Katalikų Bažnyčios, kaip vienintelės institucijos, nenutraukusios kovos su sovietų okupacija, išvis nereikia kalbėti. Ko ne istorijos perrašinėtojų Kremliuje svajonė?

Negalima teigti, kad visi „nevapagonybės” išpažinėjai yra sovietinio istorijos supratimo kirpimo, ypač jaunoji karta, užaugusi po Kovo 11-osios, bet juk niekas ir nebandė išsiaiškinti, kokios priežastys lėmė, kad pasukę į „nevapagonybę” žmonės pamiršo, kam meldėsi jų tėvai, seneliai, proseneliai, proproseneliai ir t.t.? Kažin, ar nepaaiškėtų, jog tėvai buvo ateistai, komjaunuoliai? Na, o susidaręs religinio jausmo vakuumas (kadangi, pasak rusų posakio, „šventa vieta tuščia nebūna”) buvo užpildytas mistiniu, tačiau moderniai ir komfortiškai kasdienybei netrukdančiu „nevapagonišku” tikėjimu. Beje, kažin, ar labai mielas pasirodytų tas protėvių tikėjimas, jei reikėtų laikytis jo pagrindinių principų – dirbti žemę (nes, pasak religijotyrininkų, lietuvių pagonybė buvo agrarinis tikėjimas), laiką pradėti skaičiuoti cikliniu (t. y. ratu) būdu, o ne linijiniu, atneštu krikščionybės?

Ne taip seniai virė aistros dėl filosofės Neringos Putinaitės studijos „Nugenėta pušis. Ateizmas kaip asmeninis apsisprendimas tarybų Lietuvoje”. Aistras sukėlė filosofės pasirinktas pavyzdys, kvestionuojantis žymaus poeto Justino Marcinkevičiaus svarbą Lietuvai: „(...) nieko esmingo nepasakodama nei apie jo kūriniių meninę vertę, nei apie jo veiklą Atgimimo laikotarpiu, pateikė beapeliacinę išvadą: poetas labai prisidėjo prie sovietinės valdžios vykdomo ateizacijos proceso. „Kurdamas saulės, gamtos, duonos, tėvynės vaizdinius, Marcinkevičius atliko ir propagandos kūrimo žingsnį”, – rašo ji.” (ateizmasirateistai.lt)

Šioms aistroms verdant, į antrą planą nuėjo filosofės pateikta išvada, kad sovietmečiu KGB prasidėjusiame pagonybės judėjime (tiksliau tai buvo etnografinis, folklorinis sąjūdis, puoselėjantis senųjų papročių ir švenčių atgaivinimą) įžvelgė

puikią alternatyvą kovojančiai prieš sovietų okupaciją Katalikų Bažnyčiai, todėl nepersekiojo ir į lagerius negrūdė jo iniciatorių – kaip kad grūdė katalikų kunigus. Taip, KGB nepaleido iš akiračio folkloro entuziastų, buvo ir darbo netekusių žmonių, tačiau po automobiliais jų nekišo!

Aišku viena – ši tema neišsenkanti, bandymų suteikti valstybės pripažintos religijos

„Mėnuo Juodaragis” – Lietuvoje rengiamas nepriklausomas kasmetinis šiuolaikinės baltų kultūros ir savitos, alternatyvios muzikos festivalis, pristatantis senųjų tradicijų palikimą, post-folkloro kryptis ir dabartinės kūrybos avangardą. Festivalyje buvo galima įsigyti ir marškinėlių su įvairiais kontroversiškais užrašais. Pvz. „Krikščionybė Lietuvoje okupacinė!”. **Autoriaus nuotr.**

statusą „nevapagonybei” bus nuolat. Tuo pasirūpins ne tik mūsų naivūs „nevapagonys”, nesuvokiantys, kokią šaką kerta, bet ir Kremliaus strategai, realizuojantys Lietuvoje „naisinius” projektus. Berods, 2014 m. VSD ataskaitoje buvo užsiminta, kad Kremliaus pinigais remiami visokie festivaliai, kuriuose skleidžiama „minkštoji Rusijos galia”. Liūdniausia, kad visa tai taip gražiai susieta su tautiškumu, kad galutiniame rezultate turime „naudingų idiotų” armiją, tikinčią, kad kovoja už lietuvių, ir nematančių artėjančių Spaso bokšto vartų... Laimė, yra nemažai paprastų žmonių, suvokiančių, kokią žalą gali padaryti užmojai įteisinti „nevapagonybę” kaip valstybinę. Štai keletas komentarų iš socialinio tinklo „Facebook”.

„Ryšį tarp Kremliaus ir „senovės baltų religijos” yra nesunku atsekti, prisiminus koks buvo sovietinės valdžios santykis su Katalikų Bažnyčia sovietinėje Lietuvoje. Dabar, kai Katalikų Bažnyčia Lietuvoje vėl įgavo savo pozicijas ir tapo teisėta nacionaline religija, kai kam labai niežti nagai vėl užveisti kokią nors velniavą žmonių sąmonėje, primetant kažkokią išgalvotą „senovės religiją”, kuri yra sukurta prieš 50 metų (...), kuri yra tas pats užmaskuotas karingasis ateizmas.”

„Gražiai ramunėm, ažuolų lapais apkaįšta, gintarėliais

pabarstyta, neva senoji baltų tikyba, mano nuomone, yra kremliaus projekto dalis, skirta supriešinti lietuvių tikiybinių pagrindų. Dailiai nutylima, kad senaisiais laikais ne vien gėlytės ant laužų buvo aukojamos ir ne vien rateliu susikibus šokama, todėl įteisinus visa tai, gali pasipilti nežabotos žiaurios praktikos, ir jokios krivės to nesuvaldys. Antra, atsiradus šiam judėjimui, kol jis atvirai nesiskelbė kaip tikyba (sovietmečiu pati jame dalyvavau),

ma iki krikščionybės Lietuvoje, šitie naujadarai turi tiek bendro, kiek turi ansamblio „Lietuva” šokių kompozicijos baletų žingsneliu su tikrai autentiška muzika ir šokiais. Lietuviško šarmo tarp tų puantais apmautų „Lietuvos” šokėjų pasirodymo yra: ten ne tik „pas de deux”, bet ir patrypti bandoma, bet tik tiek. Neabejoju, kad pasidomėjus, kokiais „patikimais” šaltiniais naudojasi istorikai, nagrinėjantys lietuvių genčių tikėjimą, galima pamatyti, kad

dabartinis hibridas yra pusiau nukopijuotas nuo graikų mitologijos, na, gal kiek nuo skandinavų (ten, kur galai nesueina), o visa kita – lakios fantazijos, tik daug kartų kartojamos, vaisius... Jei tai yra jūsų „prigimtinė religija”, ir jei jūs teigiate, jog visi mūsų ir jūsų protėviai būtent taip prieš dvidešimt kartų tikėjo, tai labai ramia sąžine galiu pasakyti: geriau nekapstykite protėvių kaulų. Naujai sukurta religija, kad ir kiek bandytumėte susieti su ta išmirusiąja, nesusisies su ankstesniąja, apie kurią ži-

nome panašiai tiek, kad ji išties buvo, ir net žinome kelis dievų vardus. Dabartiniai pagonys yra nei blogai, nei gerai: tikėti į ką nors yra kiekvieno apsisprendimo reikalas, iš šalies negali patarinėti, ir net visai nesvarbu, kiek tai blogai ar gerai XXI amžiuje. Bet kai viena grupelė ima ir pradeda aiškinti, kad būtent taip mūsų protėviai tikėjo, bet kada iš krūmų gali išnirti kita grupelė, sakydama: ne ne, mūsų protėviai tikėjo visai kitaip ir net „runų raštuose” ims ir „atras” kitus dievų vardus. Ką jiems pasakytumėte?”

„Nieko čia daug pasakoti nereikia, ir tie dalykai sudėtingi tik tada, kai pats tą sudėtingumą sugalvoji. Kas pirmas apsiskele kriviu, tas ir pasiliko. Tada jis keletą panašių veikėjų susirado ir kuria tikėjimą. Jei iš katalikų absoliučiai daugumai Bažnyčios dėstomi postulatai yra menkaverčiai, tai ką kalbėti apie „romuviečius”? Tas pats ir su tikėjimu: jei nori, Dievą rasi kiekviename grumste. O mitologiją sugalvoti yra dar paprasčiau, reikia kiek fantazijos prie nusižiūrėto šablono. Bet nežinau, kas jau labai nori „Romuvą” apjuodinti. Čia konfliktas yra tik tame, kad jie pasisavina teisę vadintis vieninteliais kažkada numirusio pagonių tikėjimo tęsėjais. O tas šiaip jau į sveiko proto ribas sunkiai sutelpa...”

Gintaras Markevičius

MIUNCHENE PARODA APIE VILKO VAIKUS

2019 m. birželio 25 d. Miunchene, Rytų Vokietijos namuose (Haus des Deutschen Ostens) buvo atidaryta paroda „Vilko vaikai: duonos keliu iš Rytų Prūsijos į Lietuvą 1945–1948”.

Parodos atidaryme kalbėjo prof. Andreas Otto Weber, Lietuvos ambasadorius Vokietijoje Darius Semaška, Bavarijos parlamento narė Sylvia Stierstorfer, garbės konsulas prof. Wolfgang Freiherr von Stetten. Parodą pristatė dr. Arūnas Bubnys Eugenijus Peikštenis iš Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro. Joje atsispindi skaudus vadinamųjų „Vilko vaikų” – mažamečių Antrojo pasaulinio karo ir pokario aukų – likimas. Vilko vaikais dabar vadinami tuo metu trejų–šešiolikos metų buvę Rytų Prūsijos vaikai, kurie 1945–1948 m. kartu su vienu iš tėvų (dažniausiai su mama, nes tėvas buvo žuvęs fronte arba patekęs į nelaisvę), svetimu suaugusiu žmogumi ar patys vieni (likę visiškai našlaičiai) pasiekė Lietuvos miestus ir kaimus.

Rengiant parodą Centruui tal kino Lietuvos Respublikos ambasada Vokietijos Federacinėje Respublikoje, Lietuvoje veikianti vokiečių bendrija „*Edelweiss-Wolfskinder*”, organizacija „Karo vaikai” (vok. „*Kriegskinder*”) Granzėje (vok. *Grantee*) (Vokietija). Dalinį finansavimą suteikė Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Suluošinti karo

Tebevykstant Antrajam pasauliniam karui, 1943 m. lapkričio 28–gruodžio 1 d. Teherane (Iranas) vyko antihitlerinės koalicijos šalių – Sovietų Sąjungos (SSRS), Didžiosios Britanijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų – vadovų konferencija. Joje dalyvavo šių šalių vadovai Josifas Stalinas, Vinstonas Čerčilis ir Franklinas Ruzveltas, šių šalių diplomatijos ir karinių štabų vadovai. Konferencijos metu J. Stalinas pasiūlė Rytų Prūsijos padalijimo principą: Klaipėda ir Karaliaučius atitenka SSRS, pietinė krašto dalis – Lenkijai. Iš esmės šis principas buvo įgyvendintas pasibaigus Antrajam pasauliniam karui. Tačiau tik oficialiuose dokumentuose šios teritorijos padalijimas atrodė kaip paprastas formalumas. Kelias to link buvo paženklinatas šimtų tūkstančių civilių gyventojų žūtimis.

1944 m. spalio 16 d. Raudonosios armijos 3-iojo Baltarusijos fronto kariuomenė įsiveržė į Rytų Prūsiją. Pergalingą žygį lydėjo simta-

tūkstantiniais tiražais spausdinamas ir platinamas sovietų propagandininko rašytojo Iljos Erenburgo, kuris tuomet tarnavo 3-iojo Baltarusijos fronto kariuomenės štabe, raginimas: „Nėra nieko, kas vokiečius būtų be kaltės – nei tarp gyvųjų, nei tarp mirusiųjų. Raudonarmiečiai, šventai vykdykite draugo Stalino nurodymą ir sumindžiotkite fašistinį žvėrį jo urve. Sulaužykite germaniškųjų moterų rasinį pasididžiavimą. Pasiimkite jas sau kaip savo teisėtą grobį. Žudykite, narsieji raudonarmiečiai!” Tai dar labiau kurstė žvėriškus sovietinių karių instinktus. Sovietinėje propagandoje Karaliaučius ir visa Rytų Prūsija buvo vaizduojama kaip vokiečių militarizmo tvirtovė, kurią sunaikinus bus atkeršyta priešui už jo padarytus nusikaltimus.

Vilko vaikai

Vilko vaikais dabar vadinami tuo metu trejų–šešiolikos metų buvę Rytų Prūsijos vaikai, kurie 1945–1948 m. kartu su vienu iš tėvų (dažniausiai su mama, nes tėvas buvo žuvęs fronte arba patekęs į nelaisvę), svetimu suaugusiu žmogumi ar patys vieni (likę visiškai našlaičiai) pasiekė Lietuvos miestus ir kaimus. Šių vaikų patirtis išskirtinė. Jie matė, kaip į namus įsiveržę sovietų kariai prievartauja ir žudo jų seneles, motinas ir seseris, niokoja namus ir viską, kas šiems vaikams brangu. Regėjo sovietų tankų traukimas pabėgėlių kolonas, gatvėse gulinius lavonus. Iš bado šie vaikai valgė šunis, kates, peles, žiurkes ir dvėselieną. Dėl maisto gabalėlio jie galėjo nueiti dešimtis kilometrų ir be gailės kovo- ti tarpusavyje. Badas ir baimė buvo jų vaikystės palydovai.

Į Lietuvą jie atkeliavę pėsti ar prekiniais traukiniais. Nepaisydami metų laiko ir oro sąlygų, sėdėdavo atviruose vagonuose, glaudėsi ant buferių ar tambūruose. Geležinkelio milicija pagavusi vaikus sumušdavo, o krovinius traukinius lydėję kareiviai juos be gailės išmesdavo iš vagonų. Ne vienas išmestas vaikas žuvo ir liko gulėti pakelės griovyje. Beveik visuose prie geležinkelio linijos Karaliaučius (vok. *Königsberg*)–Kybartai–Kaunas–Vilnius esančiuose Vilkaviškio, Marijampolės, Kalvarijos rajonų kaimuose prisiglaudę vokiečių vaikai. Kita kryptis – Jurbarko, Tauragės, Klaipėdos, Kretingos, Kelmės, Šiaulių ir Biržų rajonų kaimai. Kartais vokiečių kilmės vaikų į Lietuvą parsiveždavo lietuvių ūkininkai, prekiaudavę buvusios Rytų Prūsijos turguose.

Jiems vaikus pasiūlydavo ar beveik prievarta įbrukdavo motinos ar giminaičiai. Kartais visai svetimos moterys našlaičius paimdavo elgetauti į Lietuvą, tikėdamosi, kad kas nors jų pasigailės.

Ne visi vaikai pasiliko Lietuvoje: vieni nuvažiavo į Latviją, kiti nusigavo net į Estiją, tretį atsidūrė Baltarusijoje ir Ukrainoje.

Išsekę, apiplyšę ir utėlėti jie eidavo nuo vienos sodybos prie kitos, prašydami duonos ir nakvynės. Ar pokario Lietuvoje jiems buvo saugu? Ne. Jie buvo lengvas grobis prievartautojams ir žudikams, nes už vokiečių vaikų dingimą, priverstinį elgetavimą ar netgi nužudymą niekas nesijautė atsakingas. Sąlyginai laimingi buvo tie, kuriems pasisekdavo prisiglausti pas vietos gyventojus.

Kaimuose atsirasdavo žmonių, kurie apsiimdavo globoti benamius našlaičius (išimtiniais atvejais – ir visus vienos šeimos vaikus), bet tokie vaikai tapdavo pigia darbo jėga valstiečių ūkiuose. Įdarbintų vaikų broliai ar seserys būdavo išsiunčiami pas priglaudusių asmenų gimines į kitus kaimus arba turėdavo patys pasirūpinti savimi. Ne kartą, pasibaigus sezoniniams darbams, našlaičiai būdavo pavaromi šalin (dažniausiai artėjant žiemai).

Pokaris Lietuvoje

Lietuvoje, kuri tuo metu jau buvo okupuota Sovietų Sąjungos, vyko organizuotas ginkluotasis pasipriešinimas. Jis truko nuo 1944 iki 1953 m. Į miškus pasitraukė ir į partizanų gretas įstojo daugiau kaip 50 tūkst. kovotojų už Lietuvos laisvę. Šios kovos rėmėjai ir jų artimieji buvo persekiojami, bauginami, suimami, kalinami, išvežami į lagerius ar tremiami į atšiaurius Sovietų Sąjungos regionus. Represijos grėsė ir šeimoms, priglaudusioms vokiečių tautybės vaikus. Vietiniai sovietų aktyvistai ar stribai retkarčiais kaimuose pradėdavo ieškoti užsilikusių „fašistų išperų”. Kaimuose, kur gyventojai vieni kitus pažinojo, buvo nelengva ilgą laiką slėpti svetimą vaiką nesukeliant įtarimo. Daug kas priklausė nuo kaimynų. Nuo pasitikėjimo iki išdavystės buvo tik vienas žingsnis. Nepaisant to, keliems šimtams vokiečių kilmės vaikų pavyko gauti prieglobstį.

Dažniausiai saugumo sumetimais lietuvių šeimos stengėsi, kad priglausti vaikai kuo greičiau išmokyti kalbėti lietuviškai. Netrukus netgi

Parodos atidaryme sveikinimo žodį tarė Bavarijos parlamento narė Sylvia Stierstorfer.

LR URM

neilgai atskirai gyvenę broliai ir seserys galėjo susikalbėti tik lietuvių kalba. Mokėti lietuvių kalbą reikėjo ir norint eiti į mokyklą, tik globėjams šių vaikų išsimokslinimas nelabai rūpėjo. Turėjo pakakti pradinio išsilavinimo. Tik išimtiniais atvejais pavieniai vaikai siekė aukštojo mokslo ir įgijo specialybę.

Dalį vilko vaikų lietuviai perkrikštijo ir įsivaikino, suteikdami jiems savo šeimos pavardę ir parinkdami lietuvišką vardą. Vyresni vaikai paprastai stengėsi išvengti įvaikinimo, vis dar tikėdamiesi susirasti savo artimuosius ar giminaičius. Laikas parodė, kad dėl vardo ir pavardės pakeitimo daugelis giminaičių bergždžiai stengėsi surasti įvaikintus vaikus per Raudonojo Kryžiaus ar kitas tarptautines organizacijas – ne vienas artimųjų ieškomas vilko vaikas taip ir nesusitiko su savo artimaisiais.

Kiek tokių vilko vaikų atsidūrė Lietuvoje? Keli tūkstančiai. Tačiau tikslios statistikos iki šiol nėra. Ir negali būti, nes šie klajojantys vaikai buvo neregistruojami.

Dauguma jų pasą gavo jau sulaukę pilnametystės ar dar vėliau.

Gavę Sovietų Sąjungos piliečio pasą išgalvotu vardu ir pavarde, šie jauni žmonės turėjo susikurti savo antrąją tapatybę ir perprasti lietuviškąjį identitetą. Jie nežinojo, ar kada nors galės sugrįžti prie savo vokiškų šaknų.

Lietuva atgavus nepriklausomybę

1990 m. Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, šiems žmonėms atsirado galimybė pradėti domėtis savo šaknimis ir galbūt ieškoti artimųjų.

1991 m. Lietuvoje gyvenantys vokiečių kilmės vaikai susibūrė į bendriją „*Edelweiss*”. 1991 m. rugsėjo 14 d. Klaipėdoje įvyko pirmasis susirinkimas. 1991 m. bendrijoje buvo įregistruoti 58 vilko vaiko daliai

patyrę Rytų Prūsijos vaikai. 1993 m. bendrija pavadinta „*Edelweiss-Wolfskinder*”. 1997 m. bendrija vienijo 219 narių, 2000 m. – 260, 2009 m. – 114, 2015 m. – 63.

1997 m. birželio 30 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 m. okupacijų, teisinio statuso įstatymas. Remiantis šiuo įstatymu, buvusiems nepilnamečiams vaikams, kurie per Antrąjį pasaulinį karą ar vėliau be tėvų pasitraukė iš Vokietijos Rytų Prūsijos krašto karo veiksmų zonos į Lietuvos teritoriją ir šiuo metu yra Lietuvos Respublikos piliečiai, pripažįstamas nuo okupacijų nukentėjusio asmens – buvusio beglobio vaiko – teisinis statusas.

Parodą sudaro 22 pastatomi mobilūs stendai ir 10 mobilių monitorių. Stenduose pateikiama istorinė įvykių Rytų Prūsijoje apžvalga, paremta vilko vaiko dalia patyrusio dvidešimt vieno asmens autentiška istorija, iliustruota šeimų fotografijomis ir dokumentais, vaikų kelionės iš suniokotos Rytų Prūsijos į Lietuvą ir klajonių po skirtingas Lietuvos vietas žemėlapiai. Monitoriuose rodoma dvylika filmuotų autentiškų liudijimų lietuvių ir vokiečių kalbomis (su subtitrais).

Parodoje panaudota medžiaga iš Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro Genocido aukų, Šilutės Hugo Šojaus muziejų rinkinių, Lietuvos centrinio valstybės archyvo, Lietuvos ypatingojo archyvo, Vokietijos Federalinio archyvo (vok. *Das Bundesarchiv*), Rytprūsių kraštiečių draugijos (vok. *Landmannschaft Ostpreußen e.V.*), Rytų Prūsijos vaizdų archyvo (vok. *Bildarchiv Ostpreußen*) ir privačių vilko vaiko dalia patyrusių asmenų šeimų archyvų.

LGRTC, LR URM

DIRBO LIETUVOS ŽMONĖMS,
BUVO MOKYTOJAS IŠ PAŠAUKIMO
JONUI MURKAI – 130

Jonas Murka 1889–1945

Šiais metais minime žinomo lietuvių inteligento, švietėjo, pedagogo, publicisto, vadovėlių mokykloms autoriaus, visuomenės veikėjo Jono Murkos (1889–1945) 130-ąsias gimimo metines. Manau, pats metas priminti visuomenei apie šią neeilinę asmenybę, daug nuveikusių Lietuvos švietimo ir kultūros srityse.

J. Murka gyveno sudėtingu, istorinių įvykių nestokojusiu XX a. pirmosios pusės laikotarpiu. Jis gimė 1889 m. spalio 21 d. Juodžiūnų kaime (Kupiškio r.) gausioje vidutinių valstiečių šeimoje, kurioje augo trys sūnūs ir dukra. Tėvas Simonas Murka buvo raštingas, šviesus žmogus, mokėsis pradžios mokykloje, gebėjęs skaityti ir rašyti rusiškai. Jis siekė, kad ir vaikai gautų išsilavinimą. Sūnūs Jonas ir Juozas baigė mokslus. Tačiau likimas Murkų šeimai buvo negailestingas – vienas po kito šeimos nariai atgulė amžino poilsio. Pirmutinę džiova pakirto motiną, vėliau mirė broliai Juozas ir Viktoras, galiausiai tėvas ir sesuo. Jonas buvo vyriausias sūnus, silpnos sveikatos, tačiau labai tvirtos valios ir begalinio darbštumo. Jis jau nuo vaikystės uoliai kibo į mokslus. Savarankiškai pasiruošė, išėjo gimnazijos kursą ir įstojo į Panevėžio mokytojų seminariją, kurioje mokantis jam didelę įtaką darė kalbininko Jono Jablonskio paskaitos.

Auksučiuose
1909 m., baigęs Panevėžio mokytojų seminariją, dvidešimtmetis jaunuolis išvyko Šiaulių kryptimi ir pradėjo mokytojauti Auksučių pradžios mokykloje. Ta mokyklėlė buvo įkurta vietinio ūkininko seklyčioje. Kiek vėliau J. Murkos iniciatyva pastatydinta nauja medinė pradinė mokykla, kuri, deja, per karą, 1915 m., sudegė. Auksučiuose (Kuršėnų r.) prasidėjo aktyvus pedagogo, mokslininko gyvenimas ir veikla. Jaunas mokytojas neapsiribojo vaikų mokymu ir suaugusiųjų švietimu, ėmėsi kur kas platesnės švietėjiškos veiklos. 1909–1910 m. jis ne tik Auksučių, bet ir gretimų kaimų beraščiams suorganizavo lietuvių kalbos kursus, kuriuose mokė lietuviškai skaityti, rašyti ir šiek tiek literatūros – suprasti poezijos ir prozos kūrinius. Ši veikla tais sunkiais ir painiais laikais buvo pavojinga. Apie tai savo atsiminimuose J. Murka rašė:

<...> pradžios mokyklos mokytojas tais laikais buvo šnipinėjamas trijų valdžių: žandarmerijos, viešosios policijos ir gubernatūros per žemiečių viršininką, kuriam žinias teikdavo viršaičiai ir seniūnai. Už pasižymėjimą lietuviškoje veikloje (susirinkimo sušaukimas, slapto vakarėlio suruošimas ir slapto būrelio įkūrimas) grėsė tada trys mėnesiai kalėjimo, ištrėmimas į Rusijos rytus ir kratos tarp pažįstamų, ką jau kalbėti apie atleidimą iš tarnybos. Antra vertus, žmonės buvo tamsūs, įbauginti ir naivūs: savo švietėjus girdavo viešai, pasakodavo apie juos, ką tik žinodavo, jei tik klausytojas nebuvo uriadnikas arba rusas. Vadinasi, nuo žemiečių, viršininko akies visiškai pasislėpti nebuvo galima.¹

Tačiau pavojai J. Murkos neišgąsdino, atvirkščiai –

1 J. Murkos prisiminimai, Lietuvos švietimo istorijos muziejus, f. 4-b, ap. 1, b. 51.

Mokytojų kursai Voroneže 1917 m. 1-oje eilėje aštunta iš kairės – Julija Jablonskytė; 2-oje eilėje iš kairės: Juozas Damijonaitis, J. Petrauskaitė, Marija Mašiotaitė, Martynas Yčas, Jonas Yčas, Sofija Kymantaitė-Čiurlionienė, Jonas Jablonskis, Pranas Mašiotas, neatpažintas, Jonas Šliūpas, Kazimieras Būga, kunigas J. Jasinskis, Marcelinas Šikšnys, Kajetonas Sklėrius, Jonas Murka, J. Vitkauskas; 3-oje eilėje antras iš dešinės – Povilas Karazija; 5-oje eilėje tryliktas iš kairės – Jonas Mašiotas.

Auksučiuose jis su dar didesniu entuziazmu plėtė ne tik švietėjišką, bet ir kultūrinę veiklą: įkūrė klojimo teatrą, subūrė chorą, įsteigė jaunųjų ūkininkų būrelį, organizavo vakarones su tautiniais žaidimais, šokiais bei dainomis. Jo kraštietis Peliksas Bugailiškis atsiminimuose rašė:

Auksučiuose Jonas Murka visa siela ir turimomis žiniomis pasineria į darbą ne tik vaikų mokymo, bet ir suaugusiųjų švietimo bei kultūrinimo darbo, per kelis metus gerokai išprusinant tos apylinkės kaimo visuomenę, su ja artimai bendraudamas ir visiškai pritapdamas, net sau žmoną pasirinkdamas iš savo išauklėtų ir išlavintų mokinių, būtent Eleną Gedaminaitę, būsimą jo darbų padėjėją, knygų vertėją, o ligos metu ištikimą slaugytoją ir rūpintoją. Jos gi brolis Albertas Gedaminas, gerai išsilavinęs vyras, tapo vėliau aktyviu spaudos darbuotoju ir vietos kultūrinio sąjūdžio žyminiu veikėju.²

A. Gedaminas uoliai talkino J. Murkai įgyvendinant švietėjiškus sumanymus, tapo jo bičiuliu ir bendraminčiu.

2 P. Bugailiškio prisiminimai apie J. Murką, Lietuvos švietimo istorijos muziejus, f. 4-b, ap., 1, b. 51.

Lietuviai mokytojai Rusijoje 1918 m. Antroje eilėje iš kairės sėdi: Tekorytė, M. Iešmantienė, A. Ieškanta, M. Statkevičienė, I. Statkevičius, Dilytė, V. Neverauskienė, P. Karazija, J. Murka; stovi: neatpažintas, E. Murkienė, L. Radziukynaitė, neatpažintas, J. Geniušas, F. Dumčius, A. Geniušas, Majauskaitė, A. Balynas

Gedaminų sodyba vietos gyventojams buvo šviesos ir žinių oazė. Troboje skaitydavo laikraščius, knygas, žaisdavo šaškėmis, o seklyčioje šeštadienių ir sekmadienių vakarais jaunimas pasišokdavo... 1912–1913 m. vasarą A. Gedamino klojime buvo suvaidintos pjesės „Ekspropriatoriai“ ir „Tiktai niekam nesakyk“.

J. Murka palaikė draugiškus santykius ir su aplinkinių kaimų inteligentais. Šiaulių apskrityje mokytojavo tuo metu dar nespėję išgarsėti, vėliau žymūs pedagogai, vadovėlių autoriai Stasys Matjošaitis (Šiupelių kaime) ir Antanas Vireliūnas (Sereikių kaime), be kurių sunku įsivaizduoti nepriklausomos Lietuvos pradinių mokyklų kūrimosi procesą. Taip sutapo, kad Šiaulių apskrityje vienu metu gyveno ir dirbo trys jauni ambicingi Lietuvos vyrai, būsimi „Sakalėlio“, „Vaikų darbymečių“ bei geografijos vadovėlių autoriai. Buvęs J. Murkos mokinys rašytojas Augustinas Gričius prisiminimuose rašė:

<...> tada, kol dar nebuvo mokyklos Šiupyliuose, aš mokiausi Auksučiuose pas J. Murką. Mano atmintyje tie metai blizgėte blizga. Aš atsimenu J. Murką dar jauną, aukšto stoto, tik liesą. Mes, mokiniai, jau žinojom, kad jis ligonis, kad džiovininkas. Bet jis buvo mokiniams toks dėmesingas, taip jis kiekvieną tirdavo, tartum kiekvieną čiupinėte čiupinėdavo, ieškodamas asmenybės, jos savumų, polinkių, gabumų. Spėjamai suradęs kokį bruožą, žymintį asmenybės gabumus kokiai veiklos sričiai, jis tuos gabumus ir ugdė, puoselėjo. Mums buvo jis patrauklus savo orumu, savo intelektualumu.³

Auksučiuose J. Murka rašė

3 Gričius A. Jonas Murka, Tarybinis mokytojas, 1969 spalio 22.

„Metodikos etudus“ – vieną brandžiausių savo teorinių studijų, skirtą tėvams, pradedantiems dirbti mokytojams ir mokytojų kursų kursantams. Juos visą gyvenimą nuolatos papildydavo ir taisydavo. „Metodikos etudai“ – tai viena pirmųjų tokio pobūdžio knygų Lietuvoje, joje aiškiai pabrėžta mokyklos ir šeimos bendradarbiavimo reikšmė.

**Pedagoginį darbą
nutraukė artėjantis
frontas**

J. Murka ir A. Vireliūnas su kitais karo pabėgėliais pasitraukė į Suomiją. 1916 m. gyveno Petrapilyje (dabar Sankt Peterburgas), ten karo pabėgėliams Antano Purėno vadovaujamuose kursuose dėstė lietuvių kalbą ir literatūrą. Tuo laikotarpiu jis išleido vadovėlio „Vaikų darbymečių“ pirmąsias dalis. 1917 m. pavasarį persikėlė į Voronežą ir netrukus įsijungė į pedagoginę veiklą.

J. Murka ypač gerbė savo mokytoją J. Jablonskį – jo įkvėptas pradėjo lituanisto darbą, kurį tęsė visą gyvenimą. Lietuvių gimnazijoje dėstė lietuvių kalbą, toliau rengė lietuvių kalbos vadovėlius mokykloms. 1917 m. išspausdino „Lietuvių kalbos vadovėlio“ antrą dalį. Voroneže vakarais lankė Mokytojų institutą, daug savarankiškai mokėsi. Šis laikotarpis, nors ir labai sunkus, J. Murkos gyvenime buvo ypatingas: 1917 m. rugpjūčio 21 d. Voronežo Romos katalikų bažnyčioje kun. Jasienskis sutuokia J. Murką (27 m.) su Elena Gedaminaitė (22 m.). Ponia Jablonskienė buvo svočia, Povilas Karazija ir Konstantinas Jablonskis – liudytojai,⁴ – atsiminimuose rašė Elena Murkienė.

(Nukelta į 11 psl.)

4 E. Murkienės prisiminimai apie J. Murką, Lietuvos švietimo istorijos muziejus, f. 4-b, ap., 1, b. 51.

RENGINIŲ KALENDORIUS

Rugpjūčio 25 d., sekmadienį, nuo 11:00 val.r. iki 6:00 val.v. „**Vieno pasaulio diena**” (One World Day) vyks Klivlando kultūros darželiuose. **„Dirvos” inf.**

Iki Vytauto Didžiojo karūnavimo 600 metų jubiliejaus liko 11 metų

LIETUVOS SAJŪDŽIO VILNIAUS SKYRIAUS TARYBA

**LR Ministrui Pirmininkui Sauliui Skverneliui
Vilniaus merui Remigijui Šimašiui
Vilniaus savivaldybės tarybos nariams
LR Seimo Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos pirmininkui Arūnui Gumuliauskui
2019-07-10 d. Mitingo dalyviams, žiniasklaidai**

DĖL VILNIAUS SAVIVALDYBĖS TARYBOS BANDYMŲ PAKEISTI KAZIO ŠKIRPOS ALĖJOS PAVADINIMĄ

Vilnius, 2019-07-03

Nuo Sajūdžio gimimo buvo atlikta daugybė darbų viešinant Lietuvos Laisvės kovų kelią. Surinkta tremčių medžiaga, išviešintas 1941 metų birželio 22-28 d. sukilimas, 1944-1953 metų partizaninis karas, Katalikų Bažnyčios Kronika, 50 metų trukęs komunistinis Lietuvos genocidas. Buvo statomi paminklai ir suteikiami gatvių pavadinimai nusipelnusiems didžiavyriams, komunizmo ir nacizmo aukoms.

1998-02-04 Vilniaus miesto taryba sprendimu Nr. 129 Vilniuje buvo pavadinta gatvė Kazio Škirpos alėjos vardu.

PASTEBIMA, kad Lietuvoje veikia jėgos, siekiančios paneikinti Laisvės kovų istoriją ir Sajūdžio išsilaisvinamąją kovą.

2019-07-10 dieną Vilniaus savivaldybės taryba svarstys klausimą **dėl Kazio Škirpos alėjos pavadinimo pakeitimo.**

ATKREIPIAME DĖMESĮ, kad nė vienoje pasaulio valstybėje nebuvo teisiamas 1941 m. birželio 22-28 d. sukilimo dalyvis Kazys Škirpa.

PAŽYMIME, kad 2016-11-16 Vilniaus savivaldybės merui R. Šimašiui ir tarybai rašėme laišką „Dėl Jono Noreikos – Generolo Vėtros niekinimo”. Laiško pabaigoje rašėme: „... Siūlome nuimti atminimo lentą (lietuvių ir rusų kalba) Jono Noreikos – Generolo Vėtros išdavikei poetei Valerijai Valsiūnienei, esančią prie namo Vilniuje Vytauto gatvė Nr. 3. Papildomai informavome, kad poetė V. Valsiūnienė buvo KGB agentė slapyvardžiu „Oras”. Jos dėka buvo sunaikinta Lietuvių Tautinės Tarybos vadovybė Vilniuje ir apie 40 žmonių buvo nuteisti, o Jonas Noreika-Generolas Vėtra ir Zigmas Šerkšnas-Laukaitis buvo sušaudyti... Nuo to laiko praėjo daug laiko, tačiau Vilniaus meras ir savivaldybė NESPRENDĖ paminklinės lentos KGB agentei V. Valsiūnienei nuėmimo klausimų.

2019-07-10 d. 12 val. prie Vilniaus savivaldybės rinksis mitingas apginti 1941 m. birželio sukilimo dalyvį Kazį Škirpą.

TURĖKIME VILTIES, kad Vilniaus tarybos nariai įsiklausys į mitingo dalyvių argumentus ir nebandys niekinti Birželio sukilimo dalyvio Kazio Škirpos.

Tarybos pirmininkas
Pirmininko pavaduotoja
Pirmininko pavaduotojas

L. Kerosierius
R. Jakučiūnienė
V. Jakubonis

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LIETUVOS SAVIVALDYBĖS TARYBOS ŽINIASKLAIDA

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

(Atkelta iš 10 psl.)
JONUI MURKAI – 130

Šiauliuose – brandžiausi gyvenimo ir veiklos metai

1918 m. J. Murka grįžo į Lietuvą. Pradžioje išvyko į tėviškę, čia rengė vadovėlius mokykloms ir keletą jų iki rudens spėjo parašyti. Rudenį apsigyveno Šiauliuose. Voroneže įgyta svari pedagoginė patirtis J. Murką įkvėpė dideliems švietėjiškiems užmojams: Šiauliuose jis tapo pedagoginės veiklos iniciatoriumi – „varikliu”. Įsitraukė į aktyvų visuomeninį bei kultūrinį gyvenimą. Su bendraminčiais 1919 m. įkūrė Šiaulių pedagogų ir specialistų būrelį, rengusį kursus matininkams, geležinkelininkams, paštininkams, buhalteriams, sąskaitininkams, mokytojams ir kitų profesijų specialistams. J. Murka jiems dėstė lietuvių kalbą ir literatūrą. 1920 m. būrelis paruošė 60 paštininkų, 30 sąskaitininkų, 20 mokytojų. Tais pačiais metais jo iniciatyva buvo atidaryti parengiamieji vidurinio mokslo kursai, vėliau tapę suaugusiųjų gimnazija. A. Gričius prisiminimuose apie buvusį mokytoją pasakojo:

1919 m. nuvažiavau į Šiaulius, nuėjau į buvusią mergaičių gimnaziją. O ten jaunimo! Vieni stoti į mokytojus, kiti į matininkus, treči buhalteriais nori būti. Visi jaudinasi – ar pavyks išlaikyti stojamuosius egzaminus. Iš egzaminatorių klasės vieni išeina nušvitę, kiti nusimine, net ašarodami. Štai pašaukiamas ir aš.

Einant nuo durų iki egzaminatorių stalo, nežinau, kaip man apvirto viskas kojom aukštyn. Kai manęs paklausė, ko aš noriu mokytis, pareiškiau:

– Paštininku telegrafistu.

J. Murka pašoko, iškėlęs rankas, jo veide atsispindėjo nustebimas ir išgąstis:

– Ką tu, – sušuko jis. – Taigi tu žadėjai stoti į mokytojus!

Žadėjau. Ir norėjau. Tik nežinau, kas atsitiko, peržengus slenkstį į egzaminų kambarį.

<...> Tai buvo ūmus, neapgalvotas posūkis. Įstojau ir baigiau pašto telegrafo kursus.

O J. Murka kada tik susitikęs vis kraipydavo galvą ir sakydavo:

– Ai-ai-ai... Na kaipgi tu šitaip padarei...

Mokytojo profesija jam buvo pati svarbiausia ir vertingiausia. Tik mokytojas jam buvo vertas žmogus, ir visus, kas jam patiko, norėjo padaryti mokytojais.⁵

1918–1921 m. J. Murka dėstė lietuvių kalbą Šiaulių gimnazijoje, 1921–1922 m. dirbo Dotnuvos žemės ūkio mokykloje, 1922–1923 m. – Šiaulių mokytojų semina-
5 Gričius A. Jonas Murka, *Tarybinis mokytojas*, 1969 spalio 22.

rijoje, o 1926–1927 m. mokytojavo Šiaulių suaugusiųjų gimnazijoje.

Mokytojas J. Murka buvo ne tik lietuvių kalbos ir literatūros dėstytojas, jis buvo didelis Tėvynės mylėtojas, patriotas. Taip, pavyzdžiui, 1919 m. vasarą vokiečiams palikus Lietuvą, Kuršėnuose pasirodė baltagvardiečių, Bermonto-Avalovo kariuomenė. Toji kariuomenė greitai užėmė Šiaulius ir kitas artimas vietas – Radviliškį, Joniškį.

Šiaulių gimnazijos jaunimas pajuto gresiantį pavojų Lietuvos Nepriklausomybei. Tada mokytojai Murka ir Šileika organizavo slaptą mokinių kovos būrį. Tam būriui priklausiau ir aš. Būrys pasitarimams rinkdavosi pas J. Murką (Dvaro g.). Aš pats tuose pasitarimuose dalyvavau du kartus,⁶ – prisiminimuose rašė buvęs J. Murkos mokinys Jonas Petrauskas.

J. Murka pasižymėjo tvirta valia ir begaliniu darbštumu. Nors buvo silpnos sveikatos, daug dirbo įvairiuose mokytojų kursuose, vykusiuose Šiauliuose, Palangoje, Kėdainiuose ir kituose Lietuvos miestuose. Švietimo ministerija jį skirdavo į egzaminų komisijas. O vakarais, neretai ir naktimis, J. Murka rašė vadovėlius, straipsnius į „Tautos mokyklą”, „Švietimo darbą”, „Vairą”, „Mokyklą ir gyvenimą” bei kitus periodinius leidinius apie švietimo, mokyklos ir šeimos problemas. J. Murka per gana neilgą gyvenimą nuveikė labai daug – išleido 58 devyniolikos pavadinimų knygų laidas. Paminėtinos „Mažasis lietuvių kalbos vadovėlis” (dvi dalys, 1925–1928), „Diktantai pradžios mokyklai” (1925, 1933), „Lietuvių kalbos vadovėlis” (3 dalys, 1917–1921), 13 laidų „Metodikos etiudai” (1919), „Vaikų darbymečiui” (1916–1935) – šešios vadovėlio knygos keturių skyrių pradžios mokyklai, 37 laidos – pats didžiausias ir reikšmingiausias J. Murkos darbas.

Sunki įsisenėjusi liga nesiliovė varginusi J. Murkos. 1928 m. jis išvyko gydytis į TBC sanatoriją Prancūzijoje, Aubiure, o 1929 m. – į Davoso sanatoriją Šveicarijoje. Čia jis neleido laiko veltui – klausė paskaitų Ciuricho universitete, studijavo specialiąją literatūrą, gilinosi į psichologijos bei pedagogikos dalykus, bendravo su besigydžiusiais kitų šalių pedagogais, domėjosi jų profesine patirtimi. Gyvendamas

6 Petrauskas J. Didelis Tėvynės mylėtojas, *Mokytojas Jonas Murka*, sud. L. Jovaiša, Vilnius, 1997, p. 166–167.

J. Murkos vadovėlis. *Nuotraukos iš Lietuvos švietimo istorijos muziejaus fondų*

toli nuo namų J. Murka ilgėjosi Lietuvos, o ypač šeimos – mylimos žmonos Elenos ir keturių dukrelių: Rūtos, Laimos, Grožvydos ir Danutės. Dažnai joms iš Davoso rašydavo laiškus ir atvirlaiškius, pasakodavo apie save ir apie neparkartojamą Šveicarijos gamtą, pasakiškas žiemas...

J. Murka buvo labai išsilavinęs, aukštos inteligencijos, plačių interesų žmogus. Mokėjo septynias (gal ir daugiau) užsienio kalbas. Puikiai susikalbėdavo vokiškai ir prancūziškai, mokėjo rusiškai, lenkiškai, graikiškai, lotyniškai, latviškai. Neatsitraukdamas nuo gausių darbų 1932 m. baigė Vytauto Didžiojo universiteto Humanitarinių mokslų fakultetą. Turėjo sukaupęs turtingą biblioteką. E. Murkienė prisiminimuose rašė:

Savo darbui J. Murka buvo surinkęs gana turtingą – apie 4000 knygų lituanistikos bei pedagogikos ir dailiosios literatūros pasaulinių klasikų biblioteką, kurioje buvo ir rimtų šaltinių, ir retenybų. Netrukus po jo mirties biblioteka ir asmeninis archyvas dingo...⁷

J. Murkos gyvenimas nebuvo ilgas, tačiau labai prasmingas. Savo pedagogine veikla jis nusipelnė didelės pagarbos ir autoriteto ne tik kaip mokytojas, vadovėlių mokykloms autorius, visuomenės veikėjas, bet ir kaip aktyvus gimtosios lietuvių kalbos puoselėtojas.

1928 m. už pedagoginę veiklą J. Murka apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino 4-ojo laipsnio ordinu.

Apie J. Murkos gyvenimą būtų galima pasakyti trumpai – jis nepailstamai dirbo Lietuvos žmonėms, buvo mokytojas iš pašaukimo.

Jūratė Tamulytė Jagminienė, Lietuvos švietimo istorijos muziejaus muziejininkė

7 E. Murkienės prisiminimai apie J. Murką, *Lietuvos švietimo istorijos muziejus*, f. 4-b, ap., 1, b. 51.

LIETUVOS KANOJININKAS IŠKOVOJO AUKSO MEDALĮ

Vadimas Korobovas. Facebook

Lietuvos kanojininkas Vadimas Korobovas liepos 13 d. iškovojo aukso medalį Čekijoje vykstančiame Europos jaunių (iki 18 metų) ir jaunimo (iki 23 metų) baidarių ir kanojų irklavimo čempionate.

Lietuvos sportininkas jaunimo amžiaus grupės vienviečių kanojų 1000 m distancijos finale šeštadienį aplenkė visus aštuonis varžovus. Jis distanciją įveikė per 3 min. 51,994 sek. ir po dramatiško finišo vos 0,027 sek. pranoko antroje vietoje likusį rumuną Constantiną Dibą.

Bronza atiteko čekui Petrui Fuksai (+2,598 sek.). Prieš metus V. Korobovas tapo Europos jaunimo čempionu 200 m distancijoje, o 1000 m nuotolyje pelnė bronzą.

ELTA

BURLENTININKUI JUOZUI BERNOTUI – PASAULIO ČEMPIONATO BRONZA

Vokietijoje pasibaigusiam pasaulio atviros klasės burlenčių („Raceboard“) čempionate lietuvis Juozas Bernotas sunkiasvorių grupėje iškovojo bronzos medalį.

Bendroje įskaitoje J. Bernotas su 40 baudos taškų (atmetus prasčiausią rezultatą) per 11 plaukimų užėmė ketvirtąją vietą.

Čempionu tapo lenkas Maksymilianas Wojcikas (10 b. tšk.). Antrąją vietą užėmė ispanas Alexanderis Buchau (39 b. tšk.), trečiąją – kitas ispanas Tonis Torresas (40 b. tšk.). Būtent šie du ispanai varžėsi ir sunkiasvorių grupėje.

Iš viso čempionate varžėsi 74 sportininkai, o sunkiasvorių klasėje buvo 35 buriuotojai.

ELTA

LIETUVOS TRIŠUOLININKĖ TAPO EUROPOS JAUNIMO ČEMPIONE

Liepos 12 d. Europos jaunimo (iki 23 metų) lengvosios atletikos čempionato trišuolio varžybų favoritė Diana Zagainova Jevlėje (Švedija) iškovojo auksą. Jau po pirmo bandymo išsiveržusi į pirmą poziciją, jos lietuvė neužleido iki finalo pabaigos.

Geriausiu pirmu bandymu D. Zagainova nušoko 13,89 m bei 5 cm pranoko sidabru pasidabinusią turkę Tugbą Danismaz bei 10 cm – baltarusę Violetą Skvarcovą.

Trečiuo mėginimu lietuvė nušoko 13 m 34 cm, ketvirtu – 13 m 87 cm, šeštu – 13 m 84 cm. Antras ir penktas bandymai buvo neįskaityti.

„Aš labai laiminga, bet buvo tikrai labai sunku. Prieš dvi savaites pasiekiau savo asmeninį rekordą – 14,43 m, o šiandien laimėjau su 13,89 m. Bendras lygis visų šuolininkių buvo pakritęs. Kovočiau iki paskutinio bandymo, tikrai nesikabinau sau medalio ir tikrai iki paskutinio bandymo planavau, kad reikės šokti ir šoksiu tam, kad kovočiau dėl aukso“, – džiūgavo D. Zagainova.

Pasitikėjimo savo jėgomis Kęstučio Šapkos ir ispano Rafaelio Blanquero Alcantudo auklėtinei suteikė sėkmingas pirmasis šuolis – sportininkė galėjo rizikuoti ir bandyti parodyti dar aukštesnį rezultatą.

„Kai pataikiau pirmą bandymą, pasidariau rezultata, žinojau, kad patenku į aštuonetą ir dėl to pradėjome rizikuoti. Šiandien gal buvo šiek tiek sunkios kojos, o įsibėgėdama negalėjau atitaisyti pirmų bandymų, kažkiek keitėsi vėjas“, – pasakojo D. Zagainova.

Trišuolininkė teigė, kad tai, jog nepavyko pasiekti artimo asmeniniui rekordui rezultato ir medalį iškiovoti teko įtemptoje kovoje iki pat paskutinių akimirkų, apdovanojimą daro dar brangesniu.

„Man lengviau buvo šokinėti prieš dvi savaites, kai nušokau 14,43 m. Šiandien savijauta sunkesnė, sunkesnės man varžybos, galbūt dėl to tas medalis dar svarbesnis, nes tikrai reikėjo kovoti“, – šypsojosi D. Zagainova.

Šį sezoną sportininkė pasiekė Lietuvos rekordą bei įvykdė normatyvus tiek į rudenį vyksiantį pasaulio čempionatą Dohoje, tiek į kitų metų Tokijo olimpinės žaidynes.

Medalį atšvėsime ramiai, su komanda. Sezonas tikrai nepasibaigė, laukia Lietuvos čempionatas, kitos varžybos. Su komanda atšvėsime ir tęsiu pasiruošimą, – sakė D. Zagainova. – Be abejo, toliau ruošiuosi Dohai. Tikslai yra aukščiausi, tokie patys, kokie buvo čia – lipti į kuo aukštesnę poziciją ir rodyti kuo geresnį šuolį.”

Tai – penktas lietuvių aukso medalis šios amžiaus grupės Europos čempionatuose. 2007 metais septynkovėje geriausia buvo Viktorija Žemaitytė, 2009 metais čempione tapo 100 m bėgusi Lina Grinčikaitė,

2013 metais triumfavo disko metikas Andrius Gudžius, o po dvejų metų – trišuolininkė Dovilė Dzindaletaitė.

Europos jaunimo čempionate dar varžysis keturi lietuviai: 200 m rungties pusfinalyje bėgs Gediminas Truskauskas, šuolių į aukštį kvalifikacija laukia Dainiaus Pazdrazdžio, dešimtkovėje rungsis Edgaras Benkuskas, o 5000 m finale bėgs Eglė Morenaitė.

Robertas Trakys, LLAF, delfi.lt

2 YR IRA

3 YR IRA

2.75%

3.00%

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES

CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org

www.clcu.org

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.

William J. Jakubs Jr.

Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamautojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095

Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina, Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

Latvian Cleveland Credit Union

1385 Andrews Avenue

Lakewood, Ohio 44107

216-228-1996 or 800-577-1996

latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM

Tue 9:00AM-5:30PM

Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:

www.latvianclevelandcu.org

www.facebook.com/latvianclevelandcu

Diana Zagainova. Roberto Trakio nuotr.